

Bruksela, dnia 17.12.2018 r.
COM(2018) 842 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**Sprawozdanie w sprawie funkcjonowania europejskiego rynku uprawnień do emisji
dwutlenku węgla**

Spis treści

Wykaz akronimów i skrótów	3
STRESZCZENIE	5
1. WPROWADZENIE	6
2. RAMY EU ETS NA 4. ETAPIE (2021–2030)	8
2.1. Wzmocniony EU ETS	8
2.2. Lepiej ukierunkowane zasady dotyczące ucieczki emisji	9
2.3. Finansowanie niskoemisyjnych innowacji i modernizacji sektora energetycznego	11
3. INFRASTRUKTURA EU ETS	12
3.1 Uwzględnienie działalności, instalacji i operatorów statków powietrznych	13
3.2 Rejestr Unii i dziennik transakcji Unii Europejskiej (EUTL)	16
4. FUNKCJONOWANIE RYNKU UPRAWNIENÍ DO EMISJI DWUTLENKU WĘGLA W 2017 r.	17
4.1. Podaż: uprawnienia wprowadzane do obrotu	18
4.1.1. Pułap	18
4.1.2. Wydane uprawnienia	20
4.1.3. Międzynarodowe jednostki emisji	31
4.2. Popyt: uprawnienia wyłączone z obiegu	32
4.3. Zachowanie równowagi między podażą a popytem	33
5. LOTNICTWO	36
6. NADZÓR RYNKU	39
6.1. Charakter prawny i status podatkowy uprawnień do emisji	40
7. MONITOROWANIE, RAPORTOWANIE I WERYFIKACJA EMISJI	41
8. PRZEGLĄD UZGODNIEŃ ADMINISTRACYJNYCH	44
9. ZGODNOŚĆ I EGZEKWOWANIE	45
10. WNIOSKI I PROGNOZA	48
ZAŁĄCZNIK	50

Wykaz akronimów i skrótów

AVR	rozporządzenie w sprawie weryfikacji i akredytacji
WO	właściwy organ
CCS	wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla
CCU	wychwytywanie i utylizacja dwutlenku węgla
CDM	mechanizm czystego rozwoju
CER	jednostka poświadczonej redukcji emisji
CSCF	jednorodny międzysektorowy współczynnik korygujący
EA	Europejska Współpraca w Dziedzinie Akredytacji
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EEX	European Energy Exchange
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
ERU	jednostka redukcji emisji
EU ETS	unijny system handlu uprawnieniami do emisji
EUTL	dziennik transakcji Unii Europejskiej
GHG	gaz cieplarniany
ICAO	Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego
ICE	ICE Future Europe
JI	mechanizm wspólnego wdrożenia
MAR	rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku
MiFID2	dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych
MRR	rozporządzenie w sprawie monitorowania i raportowania
MRVA	monitorowanie, raportowanie, weryfikacja i akredytacja
MSR	rezerwa stabilności rynkowej
NAB	krajowa jednostka akredytująca
NER	rezerwa dla nowych instalacji

PFC	perfluorowęglowodory
OZE	odnawialne źródło energii
TNAC	całkowita liczba uprawnień w obiegu

STRESZCZENIE

W 2017 r. emisje z instalacji objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) wzrosły nieznacznie o 0,18 % w porównaniu z 2016 r. Chociaż stanowi to przełamanie tendencji spadkowej emisji od początku trzeciego okresu rozliczeniowego (2013–2020), można to wyjaśnić wzrostem realnego PKB o 2,4 %, które jest wyższe niż w jakimkolwiek innym roku od początku tego okresu. Główną siłą napędową tego wzrostu był przemysł, a emisje z sektora energetycznego zmniejszyły się nieznacznie czwarty rok z rzędu (zob. tabela 7 w sekcji 4.2). Zweryfikowane emisje lotnicze nadal rosły, przynosząc wzrost na poziomie 4,5 % w porównaniu z 2016 r. (zob. tabela 8 w sekcji 5).

Zmieniona dyrektywa w sprawie EU ETS, reformująca system na kolejną dekadę, została opublikowana dnia 14 marca 2018 r. Celem tej reformy jest ułatwienie redukcji emisji gazów cieplarnianych o 43 % w sektorach objętych EU ETS do 2030 r. (zgodnie z celami UE w zakresie klimatu na 2030 r. oraz jej zobowiązaniami w ramach porozumienia paryskiego), ochrona konkurencyjności przemysłu, a także wspieranie modernizacji i innowacji niskoemisyjnych.

W ciągu ostatnich trzech lat nadwyżka uprawnień do emisji dwutlenku węgla na europejskim rynku dwutlenku węgla stale malała o łączną liczbę prawie pół miliarda uprawnień, głównie z powodu tzw. opóźnienia sprzedaży, tj. opóźnionej sprzedaży uprawnień na aukcji (zob. wykres 3 w sekcji 4.3). W ramach zreformowanego ETS w dalszym ciągu będzie się rozwiązywać kwestię nadwyżki, wzmacniając rezerwę stabilności rynkowej – mechanizm UE ustanowiony w 2015 r. w celu ograniczenia nadwyżki podaży uprawnień i poprawy odporności EU ETS na przyszłe wstrząsy. Od 2019 r. (kiedy rezerwa zacznie działać) do 2023 r. odsetek nadwyżki, którą należy przenieść do rezerwy stabilności rynkowej, wzrośnie dwukrotnie z początkowo uzgodnionych 12 % do 24 %. Ponadto począwszy od 2023 r. rezerwy przekraczające wolumen aukcji z poprzedniego roku nie będą już ważne. Wraz z drugą publikacją wskaźnika nadwyżki rezerwy stabilności rynkowej w maju 2018 r. reformy te doprowadzą do umieszczenia prawie 265 mln uprawnień (16 % nadwyżki) w rezerwie stabilności rynkowej od stycznia do sierpnia 2019 r., zamiast sprzedaży ich na aukcji. W ciągu pierwszych 8 miesięcy 2019 r. zmniejszy to wolumen aukcji o około 40 % w porównaniu z analogicznym wolumenem w 2018 r.

Aby zapewnić utrzymanie tempa międzynarodowego procesu ustanawiania światowego systemu ograniczania emisji lotniczych i aby ułatwić jego przyszłe wdrożenie w UE, zakres dla lotnictwa ograniczony wyłącznie do lotów w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego przedłużono do 2023 r. Od 2021 r. współczynnik liniowy redukcji po raz pierwszy będzie miał zastosowanie do sektora lotnictwa, co przyczyni się do zmniejszenia pułapu emisji lotniczych o 2,2 % rocznie.

1. WPROWADZENIE

Od 2005 r. unijny system handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) stanowi kamień węgielny strategii UE na rzecz ograniczania emisji gazów cieplarnianych z przemysłu i sektora energetycznego. Przyczynia się on znacząco do osiągnięcia celu UE polegającego na redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20 % do 2020 r. w porównaniu z poziomem z 1990 r. Mimo że UE jest na dobrej drodze do przekroczenia tego celu¹, osiągnięcie redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40 % do 2030 r. – jako część unijnych ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 – wymaga ciągłych postępów². Sprawnie funkcjonujący EU ETS stanowi główny mechanizm służący do realizacji celu UE na 2030 r., ułatwiający obniżenie emisji gazów cieplarnianych w sektorach objętych systemem o 43 % w porównaniu z 2005 r.

Aby cel mógł być osiągnięty dzięki EU ETS, w 2015 r. Komisja przyjęła wniosek³ w sprawie zmiany EU ETS na potrzeby czwartego okresu rozliczeniowego (2021–2030). Po szeroko zakrojonych negocjacjach, w lutym 2018 r. Parlament Europejski i Rada oficjalnie poparły przegląd, a zmieniona dyrektywa w sprawie EU ETS⁴ weszła w życie dnia 8 kwietnia 2018 r.

W 2017 r. ponownie zmieniono dyrektywę w sprawie EU ETS⁵, aby uwzględnić globalny środek redukcji emisji lotniczych opracowany przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) ograniczając w dalszym ciągu zakres zastosowania systemów do lotów w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). W 2017 r. podpisano również umowę⁶ między UE a Szwajcarią w sprawie powiązania szwajcarskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych z EU ETS; jest to pierwsza umowa tego typu dla UE.

Niniejsze sprawozdanie w sprawie funkcjonowania europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla jest przedstawiane zgodnie z wymogami określonymi w art. 10 ust. 5 i art. 21 ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE⁷ (dyrektywa w sprawie EU ETS). Jak określono w dyrektywie, celem sprawozdania jest zapewnienie regularnego corocznego obrazu zmian na europejskim rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

¹ W 2015 r. emisje gazów cieplarnianych w UE były już o 22 % niższe od poziomu z 1990 r.

² Zgodnie z prognozami krajowymi emisja będzie nadal spadać do 2020 r., należy jednak wdrożyć dodatkowe polityki, aby osiągnąć cel przewidziany na 2030 r.

³ COM(2015) 337, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52015PC0337>

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz.U. L 76 z 19.3.2018, s. 3).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2392 z dnia 13 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę 2003/87/WE w celu utrzymania obecnych ograniczeń zakresu zastosowania w odniesieniu do działań lotniczych i w celu przygotowania wdrożenia globalnego środka rynkowego po 2021 r. (Dz.U. L 350 z 29.12.2017, s. 7).

⁶ Umowa między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 322 z 7.12.2017, s. 3).

⁷ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

Niniejsze sprawozdanie dotyczy roku 2017, ale przedstawia także inicjatywy zaproponowane lub uzgodnione w pierwszej połowie 2018 r. Sprawozdanie to w porównaniu z zeszłorocznym⁸ zawiera nowy rozdział dotyczący ram EU ETS na 4. etapie i nowy dodatek na temat postępów w realizacji, a także informacje dotyczące wskaźnika nadwyżki rezerwy stabilności rynkowej (MSR) w 2018 r. i wkładu państw członkowskich w rezerwę stabilności rynkowej w 2019 r. W następstwie zastrzonych wymogów w zakresie przejrzystości i sprawozdawczości w zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS, tegoroczne sprawozdanie po raz pierwszy obejmuje przegląd faktycznych kwot pomocy przyznanych przez państwa członkowskie na rekompensatę pośrednich kosztów emisji w 2017 r.

O ile nie wskazano inaczej, dane wykorzystane do celów niniejszego sprawozdania są danymi publicznie dostępnymi, jakimi dysponowała Komisja przed końcem czerwca 2018 r.⁹ Ogólne i opisowe informacje na temat EU ETS umieszczono w ramach w poszczególnych częściach sprawozdania.

⁸ Sprawozdania opublikowane w poprzednich latach są dostępne pod adresem: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_pl

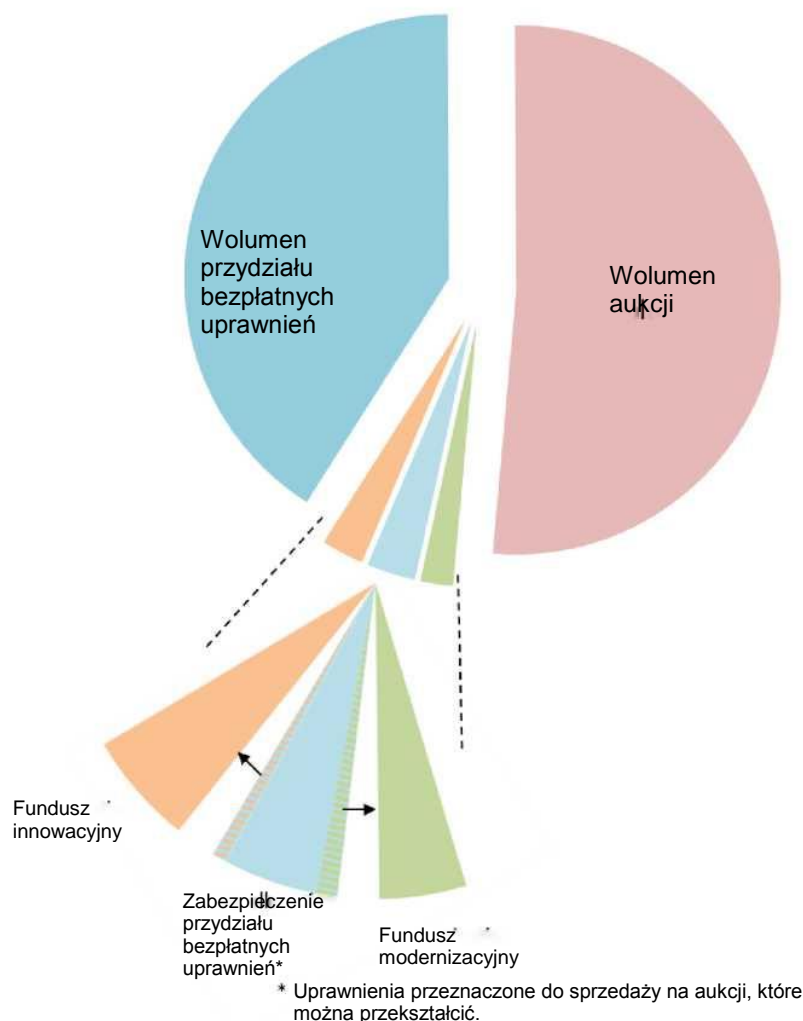
⁹ Zastosowana data graniczna: 29 czerwca 2018 r.

2. RAMY EU ETS NA 4. ETAPIE (2021–2030)

Zadaniem zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS na potrzeby 4. etapu jest ułatwienie osiągnięcia potrójnego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych o 43 % w sektorach objętych EU ETS do 2030 r., ochrony konkurencyjności przemysłu, a także wspierania modernizacji i innowacji niskoemisyjnych za pomocą szeregu powiązanych środków.

Wykres 1: Podział pułapu w ramach 4. etapu

S. 8, Wykres 1

2.1. Wzmocniony EU ETS

Aby zwiększyć tempo ograniczania emisji, począwszy od 2021 r. ogólna liczba uprawnień do emisji będzie zmniejszana co roku o 2,2 %, podczas gdy obecnie zmniejszana jest o 1,74 %. Zwiększenie tej wartości oznacza stały spadek o około 48 mln uprawnień w skali roku w porównaniu z 38 mln obecnie i jest zgodny z celem redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach objętych ETS na poziomie 43 % do 2030 r. w porównaniu z poziomami z 2005 r.

Ponadto rezerwa stabilności rynkowej jako mechanizm ustanowiony w celu redukcji odchyleń na rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla zostanie znacząco wzmocniona. Od 2019 r. do 2023 r. tempo przenoszenia uprawnień do rezerwy stabilności rynkowej zostanie podwojone do 24 %, aby szybciej przywrócić równowagę uprawnień do emisji na rynku dwutlenku węgla.

Aby jeszcze bardziej udoskonalić działanie EU ETS, począwszy od 2023 r. liczba uprawnień do emisji przechowywana w ramach rezerwy stabilności rynkowej będzie ograniczona do wolumenu aukcji z poprzedniego roku. Rezerwy przekraczające tę liczbę utracą ważność, o ile nie zostanie podjęta inna decyzja podczas pierwszego przeglądu rezerw stabilności rynkowej w 2021 r.

W przypadku zamknięcia zdolności wytwarzania energii elektrycznej w wyniku zastosowania dodatkowych środków krajowych państwa członkowskie mogą dobrowolnie anulować uprawnienia z całkowitego wolumenu aukcji dostępnego dla nich. Jeżeli elektrownie zostaną zamknięte, a zainteresowane państwo członkowskie nie zdecyduje się na anulowanie uprawnień, ten efekt zostanie uwzględniony w zasadach rezerwy stabilności rynkowej poprzez zwiększenie liczby uprawnień włączanych do rezerwy lub poprzez późniejsze uwolnienie tych uprawnień z rezerwy.

Więcej informacji na temat wdrożenia zmienionych przepisów dotyczących rezerwy stabilności rynkowej można znaleźć w rozdziale 4.3 (Równoważenie podaży i popytu).

2.2. Lepiej ukierunkowane zasady dotyczące ucieczki emisji

W odpowiedzi na obawy dotyczące konkurencyjności przemysłu w zglobalizowanym świecie obecne ramy przydziału bezpłatnych uprawnień zostaną zasadniczo utrzymane na 4. etapie, aby zapewnić europejskiemu przemysłowi przewidywalność i przejrzystość. Przydział bezpłatnych uprawnień pozostanie przewidywalny i przejrzysty w oparciu o wartości wskaźnika uzyskane w odniesieniu do wyników 10 % najbardziej wydajnych instalacji w UE. W oparciu o doświadczenia w zakresie wdrażania z obecnego okresu rozliczeniowego wprowadzono jednak kilka praktycznych usprawnień.

Na 4. etapie przydział bezpłatnych uprawnień będzie się koncentrował na sektorach najbardziej narażonych na przenoszenie produkcji poza obszar UE. Poziom narażenia sektorów na ryzyko ucieczki emisji będzie oceniany na podstawie wskaźnika odzwierciedlającego handel i intensywność emisji. Sektory narażone w dużym stopniu zostaną umieszczone w wykazie sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji i otrzymają bezpłatnie uprawnienia równoważne 100 % stosownej wartości odniesienia. W przypadku mniej narażonych sektorów do 2026 r. przydział bezpłatnych uprawnień będzie wynosił 30 %, a następnie do 2030 r. będzie stopniowo wycofywany. Aktualnie Komisja tworzy wykaz sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji na następny okres rozliczeniowy (zob. dodatek 6 do załącznika), który będzie obowiązywał w ciągu całego 4. etapu.

Aby uniknąć nieoczekiwanych zysków oraz odzwierciedlić postępy technologiczne i innowacyjne poczynione od 2008 r., 54 wartości wskaźnika określające poziom przydziału bezpłatnych uprawnień dla każdej instalacji zostaną na 4. etapie dwukrotnie zaktualizowane na podstawie faktycznych danych. Roczna stopa redukcji będzie określana dla każdej wartości odniesienia. Będzie się ona wahała między minimalną stopą na poziomie 0,2 % w skali roku w przypadku sektorów charakteryzujących się niższym wykorzystaniem innowacji i maksymalną stopą na poziomie 1,6 % w przypadku sektorów o wyższym stopniu wykorzystania innowacji. W ramach stopy minimalnej zostanie zapewniony wkład sektorów charakteryzujących się wolniejszą ścieżką redukcji emisji, natomiast stopa maksymalna będzie stanowiła zachętę do szybszej redukcji emisji dla sektorów innowacyjnych. Trwają prace nad aktem delegowanym w sprawie zmiany zasad przydziału bezpłatnych uprawnień na lata 2021–2030, zaś początek prac nad aktualizacją wartości wskaźnika dla przydziału bezpłatnych uprawnień na lata 2021–2025 przewiduje się na koniec 2019 r. (zob. dodatek 6 do załącznika).

Ponadto przydziały dla pojedynczych instalacji można dostosowywać co roku, aby odzwierciedlały znaczące wzrosty i spadki produkcji. Próg dostosowań wyznaczony jest na poziomie 15 % i będzie oceniany na podstawie średniej kroczącej za dwa lata. W celu zapobieżenia manipulacji systemem dostosowań przydziału i jego nadużyciom Komisja może przyjmując akty wykonawcze, aby określić dokładniej ustalenia w zakresie dostosowań. Początek prac nad aktem wykonawczym przewiduje się na koniec 2018 r. (zob. dodatek 6 do załącznika).

Aby uniknąć stosowania międzysektorowego współczynnika korygującego w następnym okresie rozliczeniowym, wprowadzono istotny nowy środek ochrony w formie „bufora przydziału bezpłatnych uprawnień”. W przypadku konieczności zastosowania współczynnika korygującego, bufor zostanie wykorzystany poprzez zmniejszenie udziału uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji na 4. etapie o maksymalnie 3 % całkowitej liczby uprawnień, zwiększając tym samym ilość uprawnień dostępnych do bezpłatnego przydziału. Jeżeli uprawnienia odłożone na potrzeby bufora przydziału bezpłatnych uprawnień pozostaną niewykorzystane, zostaną udostępnione jako „uzupełnienie” nowo utworzonych funduszy innowacyjnych i modernizacyjnych (zob. sekcja 2.3).

Na 4. etapie państwa członkowskie nadal będą miały możliwość zapewnienia pomocy państwa na rzecz sektorów narażonych na zagrożenie ucieczką emisji ze względu na znaczne pośrednie koszty emisji (tj. koszty wynikające ze wzrostu cen energii elektrycznej) (zob. sekcja 4.1.2.1.2). Ponadto będą jej towarzyszyły zwiększona przejrzystość i przepisy w zakresie sprawozdawczości. Państwa członkowskie powinny dążyć do wykorzystywania w tym celu nie więcej niż 25 % dochodów z aukcji, a jeżeli przekroczą ten poziom, do celów zachowania przejrzystości będą musiały złożyć sprawozdanie z odpowiednimi wyjaśnieniami. Będą musiały również regularnie publikować kwotę rekompensaty wypłaconą beneficjentom – zarówno z podziałem na sektory, jak i kwotę całkowitą. W świetle nowych przepisów Komisja rozpoczęła przegląd wytycznych w sprawie pomocy

państwa w kontekście EU ETS¹⁰ na kolejny okres rozliczeniowy (zob. dodatek 6 do załącznika).

2.3. Finansowanie niskoemisyjnych innowacji i modernizacji sektora energetycznego

Szereg mechanizmów finansowania niskoemisyjności umożliwi sektorom przemysłu i sektorowi energetycznemu sprostać innowacyjnym i inwestycyjnym wyzwaniom, które wynikają z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną na 4. etapie. Obejmują one dwa nowe fundusze:

- **Fundusz innowacyjny** będzie wspierał na zasadach konkurencyjności demonstrację innowacyjnych technologii i przełomowych innowacji w sektorach objętych EU ETS, w tym innowacyjnych odnawialnych źródeł energii, wychwytywania i utylizacji dwutlenku węgla oraz składowania energii. Dostępne zasoby będą odpowiadały wartości rynkowej w wysokości co najmniej 450 mln uprawnień w momencie ich sprzedaży na aukcji. Zostaną one uzupełnione wszelkimi niewypłaconymi środkami budżetowymi z programu NER 300 oraz nawet 50 mln uprawnień, które mogą zostać udostępnione funduszowi, jeżeli nie są niezbędne na potrzeby bufora przydziału bezpłatnych uprawnień, jak wyjaśniono wcześniej. Projekty we wszystkich państwach członkowskich, w tym również projekty małej skali, będą się kwalifikowały do wsparcia w ramach funduszu innowacyjnego. Prace nad utworzeniem funduszu innowacyjnego rozpoczęły się od konsultacji publicznych na początku 2018 r.¹¹ (zob. dodatek 6 do załącznika).
- **Fundusz modernizacyjny** będzie wspierał inwestycje w modernizowanie sektora energetycznego i bardziej ogólnie pojmowanych systemów energii, zwiększenie efektywności energetycznej i ilości energii ze źródeł odnawialnych oraz ułatwiać sprawiedliwe przejście w regionach zależnych od węgla w 10 państwach członkowskich o najniższych dochodach¹². Obiekty wytwarzające energię przy wykorzystaniu stałych paliw kopalnych nie będą się kwalifikowały do wsparcia¹³. Fundusz będzie zasilany uprawnieniami odpowiadającymi 2 % całkowitej liczby na 4. etapie, sprzedawanymi na aukcji zgodnie z zasadami i warunkami określonymi dla aukcji odbywających się na wspólnej platformie aukcyjnej. W zależności od stopnia, w jakim udział aukcyjny jest zmniejszany na potrzeby bufora przydziału bezpłatnych uprawnień, liczba uprawnień dostępnych dla funduszu może wzrosnąć nawet o 0,5 % całkowitej liczby uprawnień. Prace nad utworzeniem funduszu modernizacyjnego

¹⁰ Wytyczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r. (Dz.U. C 158 z 5.6.2012, s. 4).

¹¹ Informacje na temat konsultacji publicznych można znaleźć pod adresem:

https://ec.europa.eu/clima/consultations/public-consultation-establishment-innovation-fund_pl

¹² Bułgaria, Chorwacja, Estonia, Litwa, Łotwa, Polska, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja i Węgry.

¹³ Przewidziano wyjątek dla efektywnych i zrównoważonych systemów ciepłowniczych w państwach członkowskich, w których PKB na mieszkańca według cen rynkowych wyniosło poniżej 30 % średniej UE w 2013 r. (Bułgaria i Rumunia). Wyjątek ten dotyczy jedynie 30 % środków dostępnych dla tych państw członkowskich.

rozpoczęły się we wrześniu 2018 r. w formie warsztatów przygotowawczych w państwach członkowskich będących beneficjentami (zob. dodatek 6 do załącznika).

Oprócz dwóch nowych funduszy fakultatywny przejściowy przydział bezpłatnych uprawnień na podstawie art. 10c dyrektywy w sprawie EU ETS będzie nadal dostępny na potrzeby modernizacji sektorów energetycznych w tych samych państwach członkowskich o niższych dochodach, które kwalifikują się do korzystania z funduszu modernizacyjnego. Znacznie zwiększono przejrzystość przepisów w zakresie przydziału zasobów. Projekty o wartości powyżej 12,5 mln EUR będą wybierane w drodze przetargu konkurencyjnego, natomiast inwestycje poniżej tej wartości muszą być wybierane w oparciu o jasne i przejrzyste kryteria, a wyniki wyboru będą przedmiotem konsultacji publicznych (chyba że takie projekty są również wybierane w drodze przetargu konkurencyjnego). Zmieniona dyrektywa w sprawie EU ETS stanowi, że uprawnienia z trzeciego okresu rozliczeniowego (2013–2020) nieprzydzielone na podstawie art. 10c mogą zostać przydzielone w latach 2021–2030 na rzecz inwestycji wybranych w drodze takiego przetargu konkurencyjnego, chyba że dane państwo członkowskie postanowi nie przydzielać ich w całości lub w części i poinformuje o takim zamiarze Komisję do dnia **30 września 2019 r.** Ponadto zgodnie z nowymi przepisami kwalifikujące się państwa członkowskie mogą przeznaczyć całość lub część przydziału z art. 10c na wsparcie inwestycji w ramach funduszu modernizacyjnego, pod warunkiem że do dnia **30 września 2019 r.** powiadomią Komisję o odpowiednich kwotach.

3. INFRASTRUKTURA EU ETS

3.1 Uwzględnienie działalności, instalacji i operatorów statków powietrznych

EU ETS funkcjonuje w 31 państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). System ten ogranicza emisje pochodzące z niemal 11 000 elektrowni i instalacji produkcyjnych oraz emisje generowane przez ponad 500 operatorów statków powietrznych obsługujących przeloty pomiędzy portami lotniczymi EOG. System obejmuje swoim zasięgiem około 40 % emisji gazów cieplarnianych w UE.

Począwszy od 3. etapu (2013–2020)* do sektorów, których instalacje stacjonarne są objęte zakresem EU ETS, zalicza się sektory energochłonne, w tym elektrownie i inne obiekty energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej >20 MW (z wyjątkiem instalacji zajmujących się przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych lub komunalnych), rafinerie ropy naftowej, piece baterii koksowniczych, produkcję żelaza i stali, klinkieru cementowego, szkła, wapna, cegieł, ceramiki, masy włóknistej, papieru i kartonu, aluminium, produktów petrochemicznych, amoniaku, kwasu azotowego, adypinowego, glioksalu i kwasu glioksalowego, wychwytywanie, transport rurociągami i geologiczne składowanie CO₂.

W latach 2013–2016 r. zakres EU ETS dla transportu lotniczego ograniczał się do lotów w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), do czasu przyjęcia globalnego podejścia przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO). W 2016 r. ICAO uchwaliła rezolucję w sprawie mechanizmu kompensacji i redukcji CO₂ w międzynarodowym lotnictwie cywilnym (CORSIA), który wejdzie w życie w 2021 r. Po osiągnięciu porozumienia i w oczekiwaniu na zastosowanie CORSIA, w 2017 r. obowiązywanie zakresu geograficznego ograniczonego do obrębu EOG dla lotnictwa przedłużono do 2023 r. (zob. sekcja 5).

EU ETS obejmuje emisje dwutlenku węgla (CO₂), a także emisje podtlenku azotu (N₂O) z całej produkcji kwasu azotowego, adypinowego, kwasu glioksalowego i glioksalu oraz emisje perfluorowęglowodorów (PFC) z produkcji aluminium. Mimo że uczestnictwo w EU ETS jest obowiązkowe, w niektórych sektorach systemem tym objęte są tylko instalacje powyżej pewnego rozmiaru. Ponadto państwa uczestniczące mogą wykluczyć małe instalacje (emitujące poniżej 25 000 ton ekwiwalentu CO₂) z systemu, jeżeli są już stosowane środki alternatywne i równoważne. W zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS dodatkowo przewidziano, że na 4. etapie z podmiotów EU ETS można wykluczyć bardzo małe podmioty uczestniczące w systemie (zgłaszające emisje na poziomie niższym niż 2 500 ton ekwiwalentu CO₂ w ciągu ostatnich trzech lat), pod warunkiem istnienia uproszczonych zasad monitorowania, mających na celu ocenę ilości emisji. Jeżeli w dowolnym roku kalendarzowym emisje bardzo małych instalacji przekroczą tę ilość, zostaną one przywrócone do systemu. Państwa uczestniczące mogą również włączyć więcej sektorów i gazów cieplarnianych do EU ETS.

* Informacje na temat 1. i 2. etapu EU ETS znajdują się pod adresem: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_pl

Według sprawozdań sporządzonych na podstawie art. 21 i złożonych przez państwa uczestniczące¹⁴ w 2018 r. łączna liczba dopuszczonych instalacji wynosiła 10 688 w 2017 r. w porównaniu z 10 790 w 2016 r. i około 10 950 w 2015 r.

Podobnie jak w latach poprzednich w 2017 r. w ramach EU ETS większość spalanych paliw stanowiły paliwa kopalne. Niemniej jednak 28 państw zgłosiło także wykorzystanie biomasy (w porównaniu z 29 w zeszłym roku) w związku z 2 181 instalacjami (20,4 % wszystkich instalacji). Dla porównania w zeszłym roku liczba instalacji wyniosła 2 079, stanowiąc 19 % wszystkich instalacji. Trzy państwa (Liechtenstein, Łotwa i Malta) nie zgłosiły żadnego wykorzystania biomasy¹⁵. W 2017 r. emisje pochodzące z biomasy wynosiły około 145 mln ton CO₂ (8 % emisji zgłoszonych w ramach ETS), co stanowi jedynie nieznaczny wzrost z około 141 mln ton CO₂ w 2016 r. (również około 8 % emisji zgłoszonych w ramach ETS). Jeżeli chodzi o 2017 r., jedynie Szwecja zgłosiła wykorzystanie biopaliwa w przypadku dwóch operatorów statków powietrznych (w odniesieniu do 2016 r. i 2015 r. zarówno Niemcy, jak i Szwecja zgłosiły takie wykorzystanie odpowiednio w przypadku trzech i czterech operatorów statków powietrznych).

Dane z 2017 r. dla kategorii instalacji określonych w oparciu o roczne emisje¹⁶ wskazują, że – tak jak w poprzednich latach – 72 % instalacji należało do kategorii A, niemal 21 % – do kategorii B i niewiele ponad 7 % – do kategorii C. Jako „instalacje o niskim poziomie emisji” zgłoszono 6 110 instalacji (57 % wszystkich instalacji).

We wszystkich państwach uczestniczących znajdują się instalacje EU ETS, których działalność obejmuje spalanie. Natomiast instalacje, których działalność obejmuje rafinację ropy, produkcję stali, cementu, wapna, szkła, wyrobów ceramicznych, masy włóknistej i papieru można znaleźć w większości państw uczestniczących. W zakresie działań w ramach EU ETS dodatkowo wymienionych dla emisji gazów cieplarnianych innych niż CO₂ zgłoszone zostały zezwolenia wydane w odniesieniu do aluminium pierwotnego i perfluorowęglowodorów (PFC) w 12 państwach (DE, FR, EL, IS, IT, NL, NO, RO, SE, SI, SK, UK), natomiast w odniesieniu do produkcji kwasu azotowego i N₂O – w 20 państwach (wszystkich z wyjątkiem CY, DK, EE, ES, IE, IS, LI, LU, LV, MT, oraz SI). Inne sektory produkcji N₂O – produkcja kwasu adypinowego i produkcja glioksalu i kwasu glioksalowego

¹⁴ W odniesieniu do sprawozdań sporządzanych na podstawie art. 21 „państwa uczestniczące” lub „państwa” obejmują 28 państw członkowskich UE oraz państwa EOG (Islandię, Norwegię i Liechtenstein).

¹⁵ W EU ETS współczynnik emisji z biomasy jest równy zero, tzn. emisje te są objęte wymogiem sprawozdawczym, lecz nie wymagają umorzenia żadnych uprawnień do emisji.

¹⁶ Instalacje kategorii C emitują ponad 500 000 ton ekwiwalentu CO₂ rocznie, instalacje kategorii B emitują pomiędzy 500 000 a 50 000 ton ekwiwalentu CO₂ rocznie, a instalacje kategorii A emitują mniej niż 50 000 ton ekwiwalentu CO₂ rocznie. Ponadto „instalacje o niskim poziomie emisji” stanowią podzbiór instalacji należących do kategorii A, które emitują mniej niż 25 000 ton ekwiwalentu CO₂ rocznie. Zob. rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 181 z 12.7.2012, s. 30).

– zostały zgłoszone w odpowiednio 3 (DE, FR i IT) i 2 (DE i FR) państwach. Jedynie Norwegia zgłosiła działalność obejmującą wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla.

Siedem państw (ES, FR, HR, IS, IT, SI, UK) skorzystało z możliwości wyłączenia małych podmiotów uczestniczących w systemie z zakresu EU ETS zgodnie z art. 27 dyrektywy w sprawie EU ETS. W 2017 r. wielkość wyłączonych emisji wyniosła 2,85 mln ton CO₂ (ok. 0,16 % całkowitych zweryfikowanych emisji).

Ze sprawozdań złożonych w 2018 r. zgodnie z art. 21 wynika, że jak dotąd osiem państw (BE, DK, FR, HR, HU, LI, LT, NL) skorzystało z zapisów art. 13 rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania (MRR)¹⁷ w celu dopuszczenia stosowania uproszczonych planów monitorowania w przypadku instalacji stacjonarnych niskiego ryzyka. Po 2016 r. do grupy tych państw dołączyły tylko Niderlandy. W przypadku operatorów statków powietrznych o niskim poziomie emisji trzy państwa zgłosiły stosowanie tego zapisu w odniesieniu do 2017 r. (BE, IS oraz PL).

W 2017 r. plan monitorowania zgłosiło 541 operatorów statków powietrznych (w porównaniu z 503 w 2016 r. i 524 w 2015 r.). 58 % (316) zgłoszonych operatorów wykonywało zarobkowe przewozy lotnicze, a pozostałe 42 % (225) wykonywało lotnicze przewozy niezarobkowe¹⁸. Łącznie 280 z nich (prawie 52 %) zaklasyfikowano jako małe podmioty uczestniczące w systemie (w porównaniu z 249 – 50 % w 2016 r. i 274 – 52 % w 2015 r.).

¹⁷ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 181 z 12.7.2012, s. 30).

¹⁸ Przykładem operatora wykonującego zarobkowe przewozy lotnicze jest pasażerska linia lotnicza świadcząca usługi na rzecz masowego odbiorcy. Przykładem operatora statku powietrznego użytkowanego w lotniczych przewozach niezarobkowych jest statek powietrzny stanowiący własność prywatną.

3.2 Rejestr Unii i dziennik transakcji Unii Europejskiej (EUTL)

Rejestr Unii i dziennik transakcji Unii Europejskiej (EUTL) są wykazami służącymi do monitorowania własności uprawnień do emisji ogólnych i lotniczych na podstawie zarejestrowanych sald rachunków i transakcji między tymi rachunkami. Są one obsługiwane i prowadzone przez Komisję, natomiast krajowi administratorzy rejestrów w 31 państwach uczestniczących pełnią rolę punktów kontaktowych dla przedstawicieli około 15 000 rachunków (przedsiębiorstw lub osób fizycznych). W rejestrze Unii prowadzone są rachunki instalacji stacjonarnych i operatorów statków powietrznych, a wszystkie transakcje między rachunkami są automatycznie sprawdzane, rejestrowane i zatwierdzane w EUTL. W ten sposób zapewnia się zgodność wszystkich transakcji z wymogami systemu EU ETS.

Dane rejestrowane w rejestrze Unii i EUTL stanowią istotne źródło informacji dla różnego rodzaju sprawozdawczości w odniesieniu do ETS, takiej jak obliczanie wskaźnika nadwyżki rezerwy stabilności rynkowej (zob. sekcja 4.3) oraz sprawozdania przygotowywane przez Europejską Agencję Środowiska (EEA). EUTL zapewnia również przejrzystość w zakresie EU ETS, publikując* informacje na temat praw do przydziału oraz spełniania przepisów dotyczących ETS przez instalacje stacjonarne i operatorów statków powietrznych.

* Informacje publikowane przez EUTL znajdują się pod adresem: <http://ec.europa.eu/environment/ets/>

W 2017 r. z rejestru Unii oraz EUTL można było całodobowo w pełni korzystać przez 365 dni z krótkimi, stanowiącymi łącznie około 17 godzin przerwami, które wynikały z aktualizacji technicznych.

W 2017 r. Komisja rozpoczęła proces przenoszenia zarówno rejestru Unii, jak i EUTL na bardziej nowoczesną i bezpieczną platformę hostingową. Proces ten zakończył się w czerwcu 2018 r. Ponadto Komisja w porozumieniu z państwami członkowskimi rozpoczęła wprowadzanie kilku zmian mających na celu zwiększenie efektywności pracy za pośrednictwem rejestru Unii.

W lutym 2018 r. rozporządzenie w sprawie rejestru EU ETS¹⁹ zostało zmienione w celu wdrożenia środków ochronnych mających zapewnić ochronę integralności środowiskowej EU ETS, w przypadkach gdy prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do państw członkowskich występujących z UE.

¹⁹ Rozporządzenie Komisji (UE) 2018/208 z dnia 12 lutego 2018 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 389/2013 ustanawiające rejestr Unii (Dz.U. L 39/3 z 13.2.2018, s. 3).

4. FUNKCJONOWANIE RYNKU UPRAWNIENÍ DO EMISJI DWUTLENKU WĘGLA W 2017 r.

W niniejszym rozdziale przedstawiono informacje dotyczące aspektów związanych z podażą i popytem na uprawnienia w ramach EU ETS. W części dotyczącej podaży zawarto informacje o pułapach emisji, przydziale bezpłatnych uprawnień, programie NER300, aukcjach uprawnień do emisji, odstępstwie od sprzedaży wszystkich uprawnień na aukcji w przypadku sektora energetycznego (art. 10c), wykorzystaniu międzynarodowych jednostek emisji oraz rozdział o systemach rekompensat pośrednich kosztów emisji.

Aby naświetlić sytuację po stronie popytu, przedstawiono informacje o liczbie zweryfikowanych emisji i metodach równoważenia podaży i popytu w zakresie uprawnień do emisji, takich jak rezerwa stabilności rynkowej.

4.1. Podaż: uprawnienia wprowadzane do obrotu

4.1.1. Pułap

Pułap oznacza bezwzględną ilość gazów cieplarnianych, jaka może zostać wyemitowana przez podmioty objęte systemem, aby osiągnąć cel redukcji emisji, która odpowiada liczbie uprawnień wprowadzonych do obrotu w danym okresie rozliczeniowym. W ramach 3. etapu zastępuje się dotychczasowy system pułapów krajowych wspólnym, ogólnounijnym pułapem.

Ustalono, że pułap emisji obowiązujący w 2013 r. dla instalacji stacjonarnych wyniesie 2 084 301 856 uprawnień do emisji. Każdego roku pułap ten ulega zmniejszeniu o współczynnik liniowy redukcji wynoszący 1,74 % średniej ogólnej rocznej puli uprawnień wydanych w latach 2008–2012. W ten sposób w 2020 r. liczba uprawnień dostępnych dla instalacji stacjonarnych będzie o 21 % niższa niż w 2005 r.

Roczny pułap dla sektora lotnictwa wynosi 210 349 264 uprawnień do emisji lotniczych, a więc 5 % mniej niż średnia roczna pula uprawnień do emisji lotniczych przyznawana w latach 2004–2006. W związku z przystąpieniem Chorwacji do EU ETS w dniu 1 stycznia 2014 r. pulę tę zwiększono o 116 524 uprawnień do emisji lotniczych. Ustalenie takiego pułapu miało na celu uwzględnienie prawodawstwa z 2008 r.*, na mocy którego systemem EU ETS objęto wszystkie połączenia lotnicze z i do państw należących do EOG oraz w obrębie EOG. Zakres EU ETS jednak tymczasowo ograniczono do połączeń lotniczych w obrębie EOG w latach 2013–2016, co miało na celu umożliwienie ICAO opracowania mechanizmu międzynarodowego, aby ustabilizować emisje pochodzące z międzynarodowego transportu lotniczego na poziomach z 2020 r. W rezultacie liczba uprawnień do emisji lotniczych wprowadzonych do obiegu w latach 2013–2016 była znacznie niższa niż pierwotnie ustalony pułap. W 2017 r., do czasu zastosowania globalnego środka ICAO, okres obowiązywania zakresu geograficznego lotnictwa ograniczonego do obrębu EOG przedłużono do 2023 r. (zob. sekcja 5).

* Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/101/WE z dnia 19 listopada 2008 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu uwzględnienia działalności lotniczej w systemie handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie.

W tabeli 1 przedstawiono dane liczbowe dotyczące pułapu dla instalacji stacjonarnych oraz liczbę uprawnień do emisji lotniczych wprowadzonych rocznie do obiegu²⁰ w odniesieniu do każdego roku podczas 3. etapu EU ETS.

²⁰ Liczba uprawnień do emisji lotniczych wprowadzonych do obiegu od 2013 r. jest wynikiem podejścia oddolnego, zgodnie z którym na początku przydziela się bezpłatne uprawnienia (określane na podstawie wskaźników emisyjności dla działalności operatorów w obrębie EOG). Następnie określa się liczbę uprawnień sprzedawanych na aukcji z uwzględnieniem faktu, że przydział bezpłatnych uprawnień (włączając specjalną rezerwę do późniejszego rozdziału na rzecz szybko rosnących operatorów statków powietrznych i nowych instalacji) powinien stanowić 85 % całości, a sprzedaż na aukcji powinna stanowić 15 %.

Tabela 1: Pułap EU ETS na lata 2013–2020

Rok	Roczny pułap (instalacje)	Uprawnienia do emisji lotniczych wprowadzane co roku do obiegu²¹
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38 703 971 ²²
2019	1 854 716 381	
2020	1 816 452 135	

²¹ Oprócz przydziału bezpłatnych uprawnień i liczb uprawnień sprzedawanych na aukcji zaktualizowane dane uwzględniają wymiany międzynarodowych jednostek emisji.

²² W tym informacje z kalendarza sprzedaży aukcyjnej uprawnień do emisji lotniczych na 2018 r.

4.1.2. Wydane uprawnienia

4.1.2.1. Przydział bezpłatnych uprawnień

Pomimo że sprzedaż na aukcji w ramach 3. etapu EU ETS stanowi podstawową metodę przydziału, znaczna liczba uprawnień będzie nadal przydzielana bezpłatnie. Zastosowanie mają następujące zasady:

- w przypadku produkcji energii elektrycznej nie przysługuje już przydział bezpłatnych uprawnień;
- bezpłatne uprawnienia rozdziela się zgodnie ze zharmonizowanymi zasadami obowiązującymi w całej UE;
- przydział bezpłatnych uprawnień odbywa się w oparciu o wskaźniki emisyjności, aby wzmocnić zachęty do redukcji emisji gazów cieplarnianych i do innowacji oraz wynagrodzić najbardziej wydajne instalacje;
- utworzona w całej UE rezerwa dla nowych instalacji i instalacji znacząco zwiększających zdolność produkcyjną jest równoważna 5 % całkowitej liczby uprawnień dla 3. etapu.

Instalacjom przemysłowym zapewnia się przydział bezpłatnych uprawnień, aby zmniejszyć ryzyko ucieczki emisji (w sytuacji, gdy przedsiębiorstwa przenoszą produkcję do państw trzecich, w których obowiązują mniejsze ograniczenia w zakresie emisji gazów cieplarnianych, co może prowadzić do wzrostu ich całkowitych emisji). Sektory i podsektory uznawane za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji są wyszczególnione w wykazie*. Początkowo wykaz obejmował lata 2015–2019, jednak w zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS wydłużono okres jego obowiązywania do 2020 r.

* Bieżący wykaz sektorów i podsektorów uznawanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji znajduje się pod

W ramach 3. etapu około 43 % całkowitej ilości dostępnych uprawnień zostanie przydzielone bezpłatnie na instalacje przemysłowe i instalacje wytwarzające energię elektryczną, natomiast przydział uprawnień, które mają zostać sprzedane na aukcjach przez państwa członkowskie wynosi 57 %.

Po odjęciu 300 mln uprawnień na rzecz programu NER300 początkowa rezerwa dla nowych instalacji wynosiła 480,2 mln uprawnień. Do czerwca 2018 r. zarezerwowano 153,1 mln uprawnień na potrzeby 780 instalacji na cały okres trwania 3. etapu. Pozostałą rezerwę dla nowych instalacji, która wynosi 327,1 mln uprawnień, można będzie rozdzielić w przyszłości. Oczekuje się jednak, że znaczna liczba tych uprawnień pozostanie nieprzydzielona.

Do czerwca 2018 r. przydział bezpłatnych uprawnień zmniejszono o około 376 mln uprawnień przeznaczonych dla instalacji, które zamknięto lub których produkcję lub

zdolność produkcyjną ograniczono w porównaniu z ich produkcją lub zdolnością produkcyjną wykorzystaną początkowo do wyliczenia przydziału w ramach 3. etapu.

Tabela 2: Liczba uprawnień (w mln) przydzielonych bezpłatnie na rzecz przemysłu w latach 2013–2018²³

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Przydział bezpłatnych uprawnień²⁴ (UE-28 + państwa EOG–EFTA)	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2	771,9
Przydział z rezerwy dla nowych instalacji (inwestycje od podstaw i zwiększenie zdolności produkcyjnej)	11,5	14,7	17,8	20,3	20,7	20,0
Bezpłatne uprawnienia nieprzydzielone z powodu zamknięcia lub zmian w zakresie produkcji lub zdolności produkcyjnej	40,2	58,6	70,0	66,1	68,9	72,2

Ponieważ popyt na przydział bezpłatnych uprawnień przekroczył dostępną ilość, przydział na wszystkie instalacje w ramach EU ETS ograniczono o taki sam odsetek w wyniku zastosowania „jednorodnego międzysektorowego współczynnika korygującego”²⁵. W styczniu 2017 r. Komisja zmieniła²⁶ początkowe wartości jednorodnego międzysektorowego współczynnika korygującego w następstwie wyroku²⁷ Trybunału Sprawiedliwości.

²³ Dane liczbowe obejmują zgłoszenia otrzymane od państw członkowskich do czerwca 2018 r. i mogą podlegać znacznym zmianom z powodu późniejszych zgłoszeń.

²⁴ Początkowa ilość przed zastosowaniem ograniczeń, o których mowa w poniższej tabeli.

²⁵ Decyzja Komisji 2013/448/UE (Dz.U. L 240 z 7.9.2013, s. 27).

²⁶ Decyzja Komisji 2017/126/UE (Dz.U. L 19 z 25.1.2017, s. 93).

²⁷ Wyrok Trybunału z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawach połączonych C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 i od C-391/14 do C-393/14: Borealis Polyolefine GmbH i in. / Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft i in., EU:C:2016:311.

4.1.2.1.1. Program NER300

NER300 jest wielkoskalowym programem finansowania projektów demonstracyjnych w dziedzinie innowacyjnych technologii niskoemisyjnych. Jego celem jest zademonstrowanie bezpiecznego dla środowiska wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) oraz innowacyjnej energii ze źródeł odnawialnych (OZE) na skalę komercyjną w UE.

NER300 jest finansowany z monetyzacji 300 mln uprawnień do emisji z rezerwy dla nowych instalacji. Fundusze przyznano na projekty wybrane w dwóch rundach zaproszeń do składania wniosków w grudniu 2012 r. i lipcu 2014 r.

W wyniku obydwu zaproszeń do składania wniosków przyznano łącznie 2,1 mld EUR na 38 projektów w zakresie odnawialnych źródeł energii i 1 system CCS realizowanych w 20 państwach członkowskich UE. Realizowanych jest 6 z nich: projekty dotyczące bioenergii BEST we Włoszech i Verbiostraw w Niemczech, projekty Windpark Blaiken w Szwecji i Windpark Handalm w Austrii dotyczące lądowej energii wiatrowej oraz projekty Veja Mate i Nordsee One w Niemczech dotyczące morskiej energii wiatrowej.

Do tej pory w przypadku 13 innych projektów podjęto ostateczne decyzje inwestycyjne, natomiast 14 projektów zostało anulowanych. 11 projektów znajduje się na różnych etapach przygotowania. W dniu 20 listopada 2017 r.²⁸ zmieniono decyzję dotyczącą NER300, aby umożliwić reinwestycję środków ponownie dostępnych w wyniku anulowania projektów z pierwszej rundy zaproszeń do składania wniosków (dotychczas 487 mln EUR) w istniejące instrumenty finansowe – projekty demonstracyjne dotyczące energii InnovFin oraz instrument dłużny w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, które są zarządzane przez Europejski Bank Inwestycyjny.

Środki ponownie dostępne w wyniku anulowania projektów z drugiej rundy zaproszeń do składania wniosków (dotychczas 515 mln EUR) zostaną dodane do zasobów dostępnych w ramach funduszu innowacyjnego (zob. rozdział 2.3 i dodatek 6).

Tabela 3: Projekty NER300, które otrzymały dotacje w ramach pierwszego i drugiego zaproszenia do składania wniosków²⁹

	Pierwsze zaproszenie do składania wniosków	Drugie zaproszenie do składania wniosków
Przygotowywane projekty	8	11
Realizowane projekty	6	0

²⁸ Decyzja Komisji (UE) 2017/2172 z dnia 20 listopada 2017 r. zmieniająca decyzję 2010/670/UE w odniesieniu do rozdziału niewydatkowanych dochodów z pierwszej rundy zaproszeń do składania wniosków.

²⁹ Zgodnie z decyzją Komisji 2010/670/UE w przypadku projektów, które otrzymały dotacje w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków, ostateczną decyzję inwestycyjną należało podjąć do końca 2016 r., natomiast w przypadku projektów, które otrzymały dotacje w ramach drugiego zaproszenia do składania wniosków, podjęcie takiej decyzji musiało nastąpić do końca czerwca 2018 r.

Wycofane projekty	6	8
Ogółem	20	19

4.1.2.1.2. Rekompensata pośrednich kosztów emisji

Oprócz przydziału bezpłatnych uprawnień na pokrycie bezpośrednich kosztów emisji państwa członkowskie UE mogą przyznać pomoc państwa niektórym sektorom elektrochłonnym w celu rekompensaty pośrednich kosztów emisji, tj. kosztów wynikających ze wzrostu cen energii elektrycznej spowodowanego przenoszeniem przez producentów energii elektrycznej kosztów nabycia uprawnień na konsumentów.

W celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania rekompensaty pośrednich kosztów emisji w państwach członkowskich oraz zminimalizowania zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym Komisja przyjęła wytyczne w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS*, które obowiązują do końca 2020 r. Wytyczne określają m.in. sektory kwalifikujące się do rekompensaty pośrednich kosztów emisji oraz maksymalne wysokości rekompensat. W wytycznych dopuszcza się jedynie częściową i degresywną rekompensatę kosztów kwalifikowalnych**, zachęcając do efektywności elektrycznej i przejścia na „zieloną” energię elektryczną zgodnie z celami UE dotyczącymi obniżenia emisyjności. Zmieniona dyrektywa w sprawie ETS umożliwia państwom członkowskim dalsze udzielanie rekompensaty pośrednich kosztów emisji na etapie 4. i uzupełnia go o zastrzeżone przepisy dotyczące przejrzystości i sprawozdawczości (zob. sekcja 2.2). W świetle nowych przepisów Komisja rozpoczęła przegląd wytycznych w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS na kolejny okres rozliczeniowy (zob. dodatek 6 do załącznika).

* Wytyczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r. (Dz.U. C 158 z 5.6.2012, s. 4).

** Maksymalny udział kosztów kwalifikowalnych zmniejsza się z 85 % za lata 2013–2015 do 80 % za lata 2016–2018 i 75 % za lata 2019–2020.

Do tej pory Komisja zatwierdziła 12³⁰ programów dotyczących rekompensaty pośrednich kosztów emisji w 11 państwach członkowskich. Programami, które zatwierdzono w ostatnim czasie, są program waloński, który wszedł w życie w dniu 16 marca 2018, oraz program luksemburski, na rzecz którego zatwierdzono pomoc państwa w dniu 6 lipca 2018 r.

Jak określono w sekcji 2.2, w 2018 r. weszły w życie nowe wymogi dotyczące przejrzystości i sprawozdawczości jako część zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS. W związku z tym w ciągu trzech miesięcy od końca każdego roku państwa członkowskie, które dysponują

³⁰ Ponadto przyjęto zmiany w programie francuskim i hiszpańskim.

takimi środkami finansowymi powinny podać do wiadomości publicznej w łatwo dostępnej formie całkowitą kwotę przyznanej rekompensaty w podziale na sektory i podsektory będące beneficjentami.

W tabeli 4 przedstawiono podsumowanie danych opublikowanych przez państwa członkowskie dotyczących rekompensat wypłaconych w 2017 r.

Tabela 4: Rekompensaty pośrednich kosztów emisji wypłacone przez państwa członkowskie w 2017 r.

Państwo członkowskie	Czas obowiązywania programu	Rekompensaty wypłacone w 2017 r. z tytułu kosztów pośrednich poniesionych w 2016 r. (w mln EUR)	Liczba beneficjentów (instalacji)	Dochody ze sprzedaży aukcyjnej w 2016 r. (w mln EUR)	Odsetek dochodów ze sprzedaży aukcyjnej przeznaczonych na rekompensaty kosztów pośrednich
UK ³¹	2013–2020	19 ³²	95	419	4,6 %
DE ³³	2013–2020	289	902	846	34,1 %
BE (FL) ³⁴	2013–2020	46,7	107	107	43,6 %
NL ³⁵	2013–2020	53,5	92	145,5	37 %
EL ³⁶	2013–2020	12,4	52	147	8,4 %
LT ³⁷	2014–2020	1	1	21	4,8 %
SK ³⁸	2014–2020	10	5	65	15,4 %
FR ³⁹	2015–2020	140	296	231	60,0 %
FI ⁴⁰	2016–2020	38	55	71	40,0 %

³¹https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/723181/Indirect_Cost_Compensation_EU_ETS_UK_Publication_2017_Revised.pdf

³² Na podstawie średniego kursu wymiany EUR/GBP w 2017 r. wynoszącego 0,88723.

³³ https://www.strompreiskompensation.de/SPK/SharedDocs/news/SPK-Auswertungsbericht.html?__site=SPK

³⁴ [https://www.cnc-nkc.be/sites/default/files/report/file/2018-08-](https://www.cnc-nkc.be/sites/default/files/report/file/2018-08-13_rapportering_icl_2017_goedgekeurd_door_nkc_fr_en_nl.pdf)

[13_rapportering_icl_2017_goedgekeurd_door_nkc_fr_en_nl.pdf](https://www.cnc-nkc.be/sites/default/files/report/file/2018-08-13_rapportering_icl_2017_goedgekeurd_door_nkc_fr_en_nl.pdf)

³⁵ <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/subsidieregeling-indirecte-emissiekosten-ets>

³⁶ <http://www.lagie.gr/anakoinoseis/anakoinoseis/anakoinosi/article/1605/>

³⁷ <http://ukmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritvs/versloaplinka/pramone/valstybes-pagalba>

³⁸ http://www.envirofond.sk/_img/Prehlady/Dotacie/Dotacie_2017.pdf

³⁹ [https://www.ecologique-](https://www.ecologique-solidaire.gouv.fr/sites/default/files/Informations%20sur%20la%20compensation%20des%20coûts%20indirects%20en%20France.pdf)

[solidaire.gouv.fr/sites/default/files/Informations%20sur%20la%20compensation%20des%20coûts%20indirects%20en%20France.pdf](https://www.ecologique-solidaire.gouv.fr/sites/default/files/Informations%20sur%20la%20compensation%20des%20coûts%20indirects%20en%20France.pdf)

⁴⁰ [https://tem.fi/documents/1410877/2414868/Päästökauppadirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta/86ca7fc7-04f7-446b-843d-](https://tem.fi/documents/1410877/2414868/Päästökauppadirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta/86ca7fc7-04f7-446b-843d-c4c6fb861386/Päästökauppadirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta.pdf)

[c4c6fb861386/Päästökauppadirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta.pdf](https://tem.fi/documents/1410877/2414868/Päästökauppadirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta.pdf)

ES ⁴¹	2013–2020	84	136	365	23 %
------------------	-----------	----	-----	-----	------

Rekompensaty łącznych pośrednich kosztów emisji wypłacone przez 10 państw członkowskich w 2017 r. wyniosły około 694 mln EUR. Udział w PKB UE państw członkowskich, w których obowiązują programy dotyczące rekompensaty, wynosi około 70 %. Największymi beneficjentami rekompensat były odpowiednio sektor chemiczny, sektor metali nieżelaznych oraz sektor żelaza i stali.

W jednym z przepisów dotyczących przejrzystości w zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS określono, że państwa członkowskie, które w danym roku wydały ponad 25 % dochodów ze sprzedaży aukcyjnej na rekompensaty kosztów pośrednich, muszą opublikować sprawozdanie, w którym określą powody przekroczenia tej kwoty. Zainteresowane państwa członkowskie dokonały zatem porównania wypłat kosztów pośrednich w 2017 r. z dochodami ze sprzedaży aukcyjnej w roku kalendarzowym 2016⁴². W 2017 r. Belgia (Flandria), Niemcy, Francja, Niderlandy i Finlandia przekroczyły próg wynoszący 25 % i odpowiednio sporządziły sprawozdanie.

4.1.2.2. Sprzedaż uprawnień na aukcji

Od 3. etapu EU ETS sprzedaż na aukcji za pośrednictwem rynku pierwotnego jest domyślnym trybem przydziału uprawnień. Podstawowe aukcje są regulowane rozporządzeniem w sprawie sprzedaży na aukcji*, w którym określono harmonogram, kwestie administracyjne oraz pozostałe aspekty sprzedaży na aukcji, aby zapewnić otwarty, przejrzysty, zharmonizowany i niedyskryminujący proces.

* Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz.U. L 302 z 18.11.2010, s. 1).

W 2017 r. zmieniono rozporządzenie w sprawie sprzedaży na aukcji w celu ponownego wyznaczenia ICE Future Europe (ICE) jako platformy aukcyjnej Zjednoczonego Królestwa od dnia 10 listopada 2017 r. Konieczna była również zmiana przepisów w związku ze zbliżającym się wdrożeniem rezerwy stabilności rynkowej. Rozporządzenie w sprawie sprzedaży na aukcji jest obecnie zmieniane w celu ponownego umieszczenia w wykazie EEX jako niemieckiej platformy aukcyjnej oraz w celu umożliwienia sprzedaży na aukcji pierwszych 50 mln uprawnień dla funduszu innowacyjnego wziętych z rezerwy stabilności rynkowej w 2020 r.

W okresie sprawozdawczym aukcje odbywały się za pośrednictwem następujących platform aukcyjnych:

⁴¹ <http://www.mincotur.gob.es/PortalAyudas/emisionesCO2/concesion/2017/Paginas/Resolucion.aspx> oraz <http://www.mincotur.gob.es/PortalAyudas/emisionesCO2/concesion/2017/Paginas/PropComplementaria.aspx>

⁴² Powodem porównania wypłat z 2017 r. z dochodami ze sprzedaży aukcyjnej w 2016 r. jest fakt, iż wypłaty z 2017 r. stanowią rekompensatę kosztów pośrednich poniesionych przez konsumentów w związku z zakupem energii elektrycznej w roku kalendarzowym 2016.

- Platforma European Energy Exchange AG („EEX”) prowadząca sprzedaż na aukcji jako wspólna platforma aukcyjna dla 25 państw członkowskich uczestniczących we wspólnym postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz dla Polski, która wycofała się ze wspólnego postępowania o udzielenie zamówienia, jednak nie wybrała odrębnej platformy aukcyjnej. Na dzień 5 września 2016 r. EEX prowadzi aukcje jako druga wspólna platforma aukcyjna wybrana w dniu 13 lipca 2016 r.;
- platforma EEX prowadzi sprzedaż aukcyjną dla Niemiec jako platforma aukcyjna „opt-out”;
- ICE prowadzi sprzedaż aukcyjną dla Zjednoczonego Królestwa jako platforma aukcyjna „opt-out”.

Islandia, Liechtenstein i Norwegia nie rozpoczęły jeszcze aukcyjnej sprzedaży uprawnień. Trwają prace mające na celu umożliwienie sprzedaży na aukcji tych uprawnień w ramach wspólnej platformy aukcyjnej.

W 2017 r. za pośrednictwem EEX prowadzącej sprzedaż aukcyjną w imieniu 27 państw członkowskich sprzedano na aukcji 89 % całkowitej liczby uprawnień sprzedawanych na aukcji, a za pośrednictwem ICE sprzedano na aukcji 11 % całkowitej liczby w imieniu Zjednoczonego Królestwa. Do 30 czerwca 2018 r. zorganizowano ponad 1 270 aukcji.

W tabeli 5 przedstawiono przegląd wolumenów uprawnień⁴³ sprzedanych na aukcji za pośrednictwem EEX i ICE do dnia 30 czerwca 2018 r. z uwzględnieniem wczesnych aukcji⁴⁴ uprawnień do emisji ogólnych.

Tabela 5: Łączny wolumen uprawnień 3. etapu sprzedanych na aukcji w latach 2012–2018

Rok	Uprawnienia do emisji ogólnych	Uprawnienia do emisji lotniczych
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018 (do dnia 30 czerwca 2018 r.)	482 921 500	1 930 000

⁴³ Wolumeny uprawnień do emisji ogólnych określono, biorąc pod uwagę decyzję nr 1359/2013/UE. Wolumeny uprawnień do emisji lotniczych określono, biorąc pod uwagę decyzję nr 377/2013/UE i rozporządzeniem (UE) nr 421/2014.

⁴⁴ Wczesne aukcje uprawnień w ramach 3. etapu przeprowadzono w 2012 r. biorąc pod uwagę powszechnie stosowaną praktykę handlową w sektorze energii elektrycznej, polegającą na sprzedaży energii na zasadzie perspektywicznej oraz dokonywania zakupu wymaganych wkładów (w tym uprawnień) po sprzedaży swoich produktów.

Aukcje zwykle przebiegały bezproblemowo, a ceny rozliczenia aukcji były zwykle ściśle związane z cenami rynku wtórnego.

Między styczniem 2017 r. a czerwcem 2018 r. anulowano cztery aukcje albo w wyniku nieosiągnięcia ceny wywoławczej, albo ze względu na to, iż łączny wolumen złożonych ofert okazał się mniejszy od wolumenu wystawionego do sprzedaży na aukcji. Uwzględniając te cztery przypadki po 2012 r. łącznie anulowano dziewięć aukcji spośród ponad 1 270 zorganizowanych. W dodatku 2 zawarto przegląd cen rozliczeniowych z aukcji uprawnień do emisji ogólnych od 2013 r. do dnia 30 czerwca 2018 r., a także przegląd liczby uczestników i współczynników popytu ofertowego do wystawionego na sprzedaż wolumenu (cover ratio). Platformy aukcyjne terminowo publikują szczegółowe wyniki każdej aukcji na specjalnych stronach internetowych. Więcej informacji o wynikach aukcji, w tym o liczbie uczestników, współczynnikach popytu ofertowego do wystawionego na sprzedaż wolumenu (cover ratio) i cenach, znajduje się w sprawozdaniach dotyczących państw członkowskich publikowanych na stronie internetowej Komisji⁴⁵.

Łączne dochody uzyskane przez państwa członkowskie z aukcji przeprowadzonych od 2012 r. do dnia 30 czerwca 2018 r. przekroczyły 26 mld EUR (tylko w 2017 r. przychody ogółem wyniosły 5,6 mld EUR). Zgodnie z dyrektywą w sprawie EU ETS państwa członkowskie powinny wykorzystać co najmniej 50 % dochodów ze sprzedaży aukcyjnych, w tym wszystkie przychody z uprawnień rozdzielonych na potrzeby solidarności i wzrostu, na cele związane z klimatem i energią. Zgodnie z informacjami przekazanymi Komisji państwa członkowskie w 2017 r.⁴⁶ wykorzystały (lub planowały wykorzystać) ok. 80 % tych przychodów na określone cele związane z klimatem i energią.

⁴⁵ http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_pl.htm

⁴⁶ Więcej informacji na temat wykorzystania przez państwa członkowskie dochodów ze sprzedaży aukcyjnej dostępna jest w sprawozdaniu z postępów w zakresie działań w dziedzinie klimatu („Climate Action Progress Report”) z 2018 r.: COM (2018) 716 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2018:716:FIN>

4.1.2.3. Odstępstwo od stosowania pełnego systemu aukcyjnego w odniesieniu do sektora energetycznego

W art. 10c dyrektywy w sprawie EU ETS przewidziano odstępstwo od ogólnej zasady sprzedaży na aukcji, aby wspierać inwestowanie w modernizację sektora energii elektrycznej w niektórych państwach członkowskich UE o niższych dochodach. Osiem z dziesięciu kwalifikujących się państw członkowskich* korzysta z tego odstępstwa i bezpłatnie przydziela wytwórcom energii elektrycznej pewną liczbę uprawnień pod warunkiem realizacji określonych inwestycji.

Bezpłatne uprawnienia, o których mowa w art. 10c, odejmuje się od liczby uprawnień, które dane państwo członkowskie w innym przypadku sprzedałoby na aukcji. W zależności od przepisów krajowych w zakresie wprowadzania odstępstwa wytwórcy energii elektrycznej mogą otrzymać bezpłatne uprawnienia o wartości równej inwestycjom realizowanym zgodnie z krajowymi planami inwestycji lub płatnościami dokonanym na rzecz funduszu krajowego, za pośrednictwem którego finansuje się takie inwestycje. Ponieważ przydział bezpłatnych uprawnień dla wytwórców energii elektrycznej na podstawie art. 10c dyrektywy w sprawie EU ETS z zasady obejmowałby pomoc państwa, krajowe programy dotyczące zastosowania odstępstwa na podstawie art. 10c rozliczono zgodnie z zasadami pomocy państwa i podlegają one wymogom określonym w wytycznych dotyczących pomocy państwa**.

W kolejnym okresie rozliczeniowym w dalszym ciągu będzie dostępny przejściowy przydział bezpłatnych uprawnień na podstawie art. 10c, jednak zostaną poprawione przepisy dotyczące przejrzystości, a kwalifikujące się państwa członkowskie będą miały możliwość wykorzystania całego przydziału na podstawie art. 10c lub części tego przydziału na wsparcie inwestycji w ramach funduszu modernizacyjnego (zob. sekcja 2.3).

* Do zastosowania odstępstwa kwalifikują się Bułgaria, Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Republika Czeska, Rumunia i Węgry. Łotwa i Malta zdecydowały się z nich nie skorzystać.

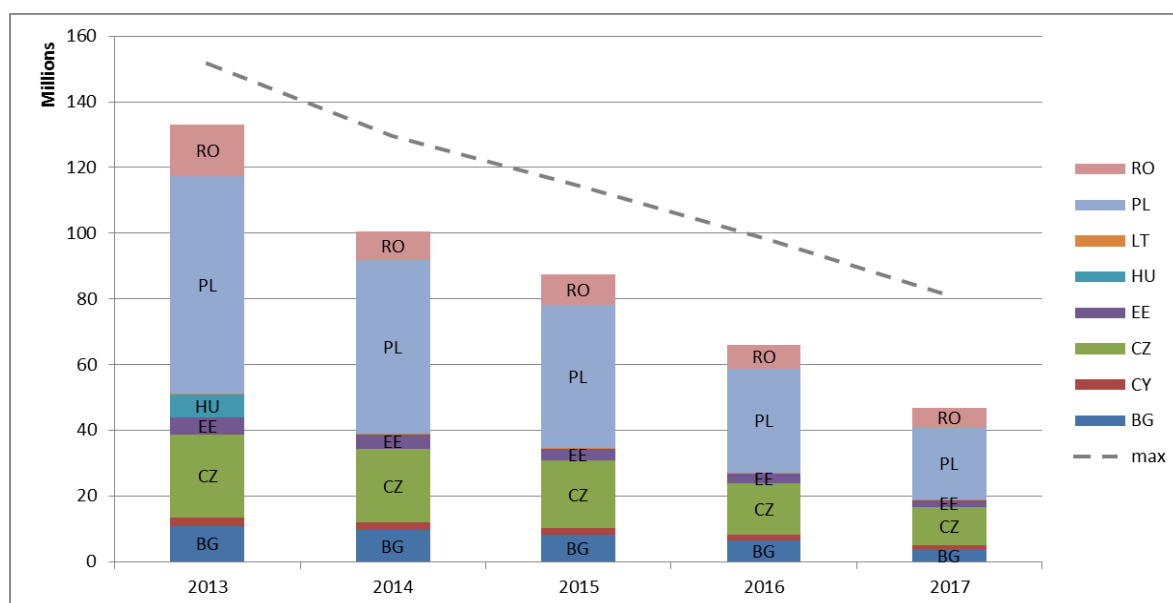
** Wytyczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r. (Dz.U. C 158 z 5.6.2012, s. 4).

W tabeli 1 w dodatku 1 do załącznika przedstawiono liczbę bezpłatnych uprawnień przydzielonych wytwórcom energii elektrycznej w 2017 r. Maksymalna roczna pula uprawnień została przedstawiona w tabeli 2 w dodatku 1.

Łączna wartość zgłoszonego wsparcia inwestycyjnego w latach 2009–2017 wyniosła ok. 11,3 mld EUR. Około 80 % tej kwoty przeznaczono na ulepszenie i modernizację infrastruktury, a jej pozostałą część – na czyste technologie albo dywersyfikację dostaw.

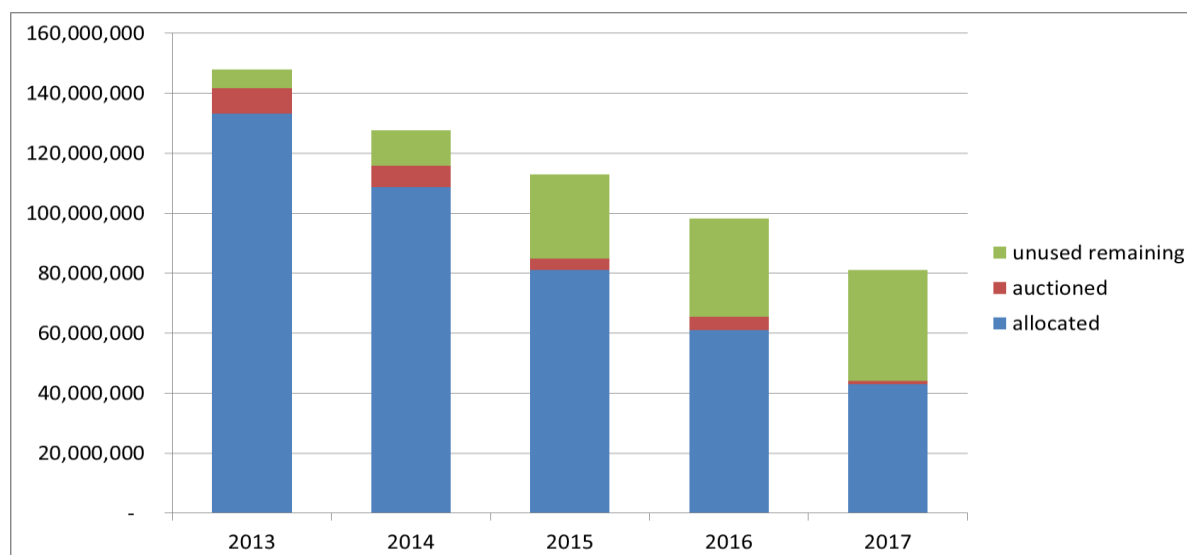
Nieprzydzielone uprawnienia można albo sprzedać na aukcjach, albo – zgodnie z przepisami zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS – można je przydzielić w latach 2021–2030 na podstawie art. 10c na inwestycje wybrane w drodze przetargu konkurencyjnego (zob. sekcja 2.3). Na wykresie 2 przedstawiono liczbę uprawnień, które przydzielono w latach 2013–2017.

Wykres 2: Bezpłatne uprawnienia przyznane zgodnie z art. 10c

Na wykresie 3 przedstawiono informacje o przydziale, dodaniu do aukcji lub niewykorzystaniu uprawnień przyznanych zgodnie z art. 10c (uprawnień, których ani nie przyznano, ani nie dodano do aukcji). Dla przykładu: nie przydzielono jeszcze ani nie dodano do aukcji 113 mln uprawnień odjętych od polskiego przydziału uprawnień, przeznaczonych do sprzedaży na aukcji w latach 2013–2017 do celów art. 10c.

Wykres 3: Rozdział uprawnień (przydzielone, sprzedane na aukcji, pozostałe niewykorzystane)

	Uprawnienia przydzielone
	Uprawnienia sprzedane na aukcji

	Pozostałe niewykorzystane uprawnienia
--	---

W tabeli 6 przedstawiono liczbę uprawnień odjętych do celów art. 10c w okresie do 2017 r., które zostały sprzedane na aukcji w latach 2013–2017, oraz liczbę pozostałych niewykorzystanych uprawnień. W ostatniej kolumnie tabeli podano, ile uprawnień można na daną chwilę przenieść i przydzielić w latach 2021–2030 na inwestycje wybrane w przetargu konkurencyjnym.

Tabela 6: Sposób postępowania z niewykorzystanymi uprawnieniami do emisji przydzielonymi zgodnie z art. 10c, lata 2013–2017

Państwo członkowskie	Liczba niewykorzystanych uprawnień przydzielonych zgodnie z art. 10c sprzedanych na aukcji (w mln)	Liczba pozostałych niewykorzystanych uprawnień ⁴⁷ (w mln)
BG	7,8	1,1
CY	0,0	0,0
CZ	0,2	0,2
EE	0,3	0,4
HU	0	0,9
LT	0,7	0,4
PL	0,0	113,3
RO	12,4	4,4
Ogółem	21,4	119,6

4.1.3. Międzynarodowe jednostki emisji

Podmioty uczestniczące w EU ETS mogą korzystać z międzynarodowych jednostek emisji pochodzących z realizacji mechanizmu czystego rozwoju (CDM) i mechanizmu wspólnego wdrożenia (JI), aby wypełnić część swoich zobowiązań w ramach systemu EU ETS do 2020 r.* Jednostki te są instrumentami finansowymi, które odpowiadają tonie CO₂ usuniętego z atmosfery lub ograniczeniu o tonę emisji CO₂ do atmosfery dzięki realizacji projektu na rzecz redukcji emisji. Wraz z rozpoczęciem 3. etapu jednostki nie będą już mogły być bezpośrednio umarzane, natomiast będą mogły być wymieniane na uprawnienia do emisji w dowolnym momencie w trakcie roku kalendarzowego.

Wykorzystanie międzynarodowych jednostek emisji przez uczestników EU ETS musi spełniać szereg standardów jakościowych: nie są akceptowane jednostki emisji pochodzące z realizacji projektów dotyczących energii jądrowej czy działań związanych z zalesianiem lub ponownym zalesianiem, a nowe projekty zarejestrowane po 2012 r. muszą być zarejestrowane w jednym z najsłabiej rozwiniętych krajów. Istnieją również zasady dotyczące maksymalnych poziomów jednostek emisji możliwych do wykorzystania przez instalacje stacjonarne i operatorów statków powietrznych**.

Zgodnie z przepisami zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS w następnym okresie rozliczeniowym międzynarodowe jednostki emisji nie będą już dłużej stosowane w odniesieniu do EU ETS.

* Projekty objęte CDM jak i JI generują jednostki emisji Kioto, odpowiednio: jednostki poświadczonej redukcji emisji (CER) i jednostki redukcji emisji (ERU). Rozporządzenie Komisji (UE) nr 389/2013 stanowi, że ERU wydawane przez państwa trzecie, które nie mają prawnie wiążących określonych ilościowo celów redukcji emisji na okres 2013–2020, jak określono w poprawce dauhańskiej do protokołu z Kioto, lub które nie złożyły instrumentu ratyfikacyjnego dotyczącego tej poprawki, powinny być przechowywane w rejestrze Unii, jedynie jeśli zostały poświadczone jako odnoszące się do redukcji emisji zweryfikowanych jako przeprowadzone przed 2013 r.

** Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1123/2013 z dnia 8 listopada 2013 r. w sprawie określania uprawnień do międzynarodowych jednostek emisji zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 299 z 9.11.2013, s. 32).

Chociaż dokładna liczba uprawnień do międzynarodowych jednostek emisji na 2. i 3. etapie (2008–2020) będzie częściowo zależna od liczby przyszłych zweryfikowanych emisji, analitycy rynku szacują, że wyniesie ona około 1,6 mld jednostek. Na dzień 30 czerwca 2018 r. łączna liczba wykorzystanych lub wymienionych międzynarodowych jednostek emisji wynosi 1,49 mld, co stanowi ponad 90 % szacunkowej dozwolonej maksymalnej liczby jednostek emisji.

Pełny przegląd wymiany międzynarodowych jednostek emisji znajduje się w dodatku 3 do załącznika.

4.2. Popyt: uprawnienia wyłączone z obiegu

Z informacji odnotowanych w rejestrze Unii wynika, że w 2017 r. emisje z instalacji uczestniczących w EU ETS wzrosły nieznacznie o 0,18 % w porównaniu z 2016 r. Choć ten nieznaczny wzrost stanowi przełamanie tendencji spadkowej emisji od 3. etapu w 2013 r., można to wyjaśnić wzrostem realnego PKB o 2,4 %, które jest wyższe niż w jakimkolwiek innym roku od początku bieżącego okresu rozliczeniowego.

Tabela 7: Zweryfikowane emisje (w mln ton ekwiwalentu CO₂)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Całkowita liczba uprawnień	1904	1867	1908	1814	1803	1751	1754
Zmiana w odniesieniu do roku x-1	-1,8 %	-2 %	2,2 %	-4,9 %	-0,6 %	-2,9 %	0,2 %
Zweryfikowane emisje sektora energetycznego	1,155	1,153	1,101	1,011	1,005	957	949
Zmiana w odniesieniu do roku x-1		-0,2 %	-4,5 %	-8,1 %	-0,6 %	-4,8 %	-0,8 %
Zweryfikowane emisje z instalacji przemysłowych	749	714	807	803	798	794	805
Zmiana w odniesieniu do roku x-1		-4,7 %	13,1 %	-0,6 %	-0,6 %	-0,5 %	1,4 %
Stopa wzrostu realnego PKB⁴⁸ UE-28	1,7 %	-0,5 %	0,2 %	1,7 %	2,2 %	1,9 %	2,4 %

Dane dotyczące PKB zgodne z danymi zgłoszonymi pod adresem:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

(dostęp w lipcu 2018 r.). Zweryfikowane emisje lotnicze zostały zgłoszone oddzielnie w sekcji 5.

Jak wykazano w tabeli, wzrost emisji był głównie spowodowany przez przemysł, podczas gdy emisje z sektora energetycznego uległy nieznacznemu zmniejszeniu.

Liczba dobrowolnie anulowanych uprawnień wynosiła w 2017 r. 84 827. Do końca czerwca 2018 r. łącznie zarejestrowano 300 181 dobrowolnie anulowanych uprawnień.

⁴⁸ Dane dotyczące PKB zgodne z danymi zgłoszonymi pod adresem:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

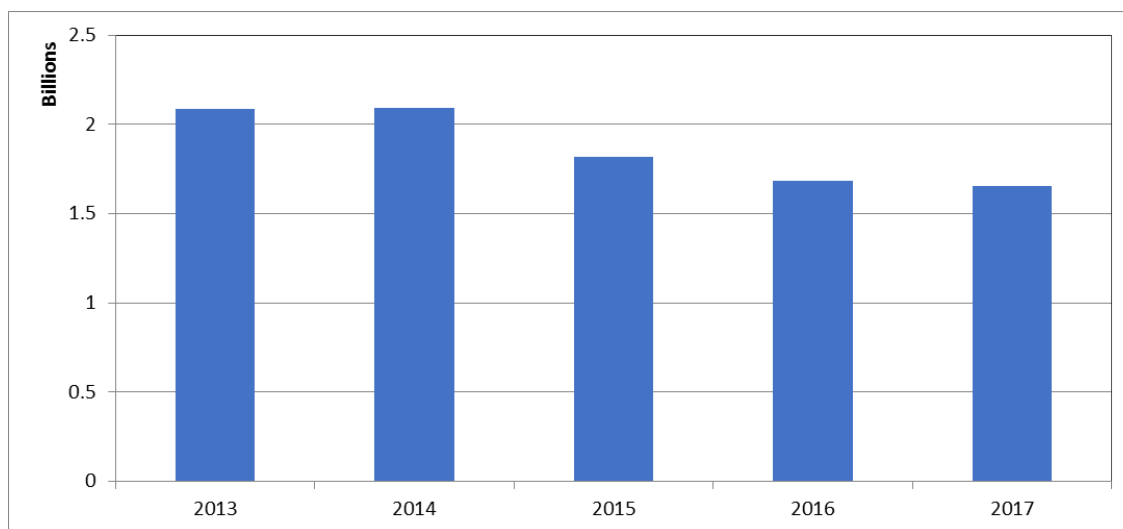
(dostęp w lipcu 2018 r.)

4.3. Zachowanie równowagi między podażą a popytem

Na początku 3. etapu w 2013 r. EU ETS charakteryzował się znacznym brakiem równowagi strukturalnej między podażą uprawnień a popytem na nie, odpowiadającym 2,1 mld uprawnień. W bieżącym okresie rozliczeniowym nadwyżka ta stale się zmniejszała, utrzymując się na stałym poziomie w 2014 r. i znacznie spadając do 1,78 mld uprawnień w 2015 r., 1,69 mld uprawnień w 2016 r. oraz 1,65 mld uprawnień w 2017 r. Oznacza to ogólny spadek o prawie pół mld w ciągu trzech lat. Spadek ten odzwierciedla wpływ środka opóźnienia sprzedaży⁴⁹ stosowanego w latach 2014–2016, który został częściowo zrównoważony przez spadek emisji w okresie 2013–2016.

Na wykresie 4 przedstawiono rozwój w odniesieniu do nadwyżki na europejskim rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla na koniec 2017 r.

Wykres 4: Rozwój nadwyżki na europejskim rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla w latach 2013–2017

Aby rozwiązać kwestię braku strukturalnej równowagi między podażą a popytem na uprawnienia, w 2015 r.⁵⁰ utworzono rezerwę stabilności rynkowej w celu zwiększenia elastyczności podaży uprawnień do emisji na aukcjach. Rezerwa stabilności rynkowej zacznie funkcjonować w 2019 r.

⁴⁹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1359/2013/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wyjaśnienia przepisów dotyczących harmonogramu aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 343 z 19.12.2013, s. 1).

⁵⁰ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 264 z 9.10.2015, s. 1).

Kluczową kwestią w odniesieniu do funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej jest łączna liczba uprawnień w obiegu. Uprawnienia zostaną dodane do rezerwy, jeżeli łączna liczba uprawnień w obiegu przekroczy określony wcześniej górny próg (833 mln uprawnień), a uwolnienie uprawnień z rezerwy nastąpi, jeżeli ich liczba będzie niższa od określonego wcześniej dolnego progu (poniżej 400 mln uprawnień)*. W związku z tym rezerwa stabilności rynkowej wchłania lub uwalnia uprawnienia, jeżeli liczba uprawnień w obiegu wykracza poza określony wcześniej zakres. Opóźnienie sprzedaży i tzw. nieprzydzielone** uprawnienia także zostaną włączone do rezerwy.

Łączną liczbę uprawnień w obiegu, która jest istotna z punktu widzenia określania uprawnień włączanych do rezerwy stabilności rynkowej i z niej uwalnianych, oblicza się na podstawie następującego wzoru:

łączna liczba uprawnień w obiegu = podaż – (popyt + uprawnienia w rezerwie stabilności rynkowej)

W tabeli 1 w dodatku 4 do załącznika szczegółowo opisano części składowe popytu i podaży stosowane we wzorze.

* Lub w przypadku przyjęcia środków zgodnie z art. 29a dyrektywy w sprawie EU ETS.

** Nieprzydzielone uprawnienia oznaczają uprawnienia nieprzydzielone zgodnie z art. 10a ust. 7 dyrektywy w sprawie EU ETS, tj. uprawnienia pozostające w rezerwie dla nowych instalacji, oraz uprawnienia będące wynikiem zastosowania art. 10a ust. 19 i 20, tj. uprawnienia przewidziane w ramach przydziału bezpłatnych uprawnień na rzecz instalacji, lecz nieprzydzielone z powodu (częściowego) zaprzestania eksploatacji lub znacznych ograniczeń zdolności. Zgodnie z art. 1 ust. 3 decyzji (UE) 2015/1814 nie przewiduje się umieszczenia w rezerwie stabilności rynkowej „nieprzydzielonych” uprawnień wynikających ze stosowania odpowiedniego współczynnika ucieczki emisji w sektorach niewłączonych do wykazu sektorów narażonych na ryzyko ucieczki emisji w bieżącym okresie, jak również wszelkich uprawnień, które nie są przydzielane zgodnie z art. 10c dyrektywy w sprawie ETS. Takie uprawnienia nie są zatem uwzględnione (zob. s. 225 oceny skutków (SWD(2015) 135 final) towarzyszącej wnioskowi dotyczącemu przeglądu dyrektywy w sprawie EU ETS na 4. etapie.

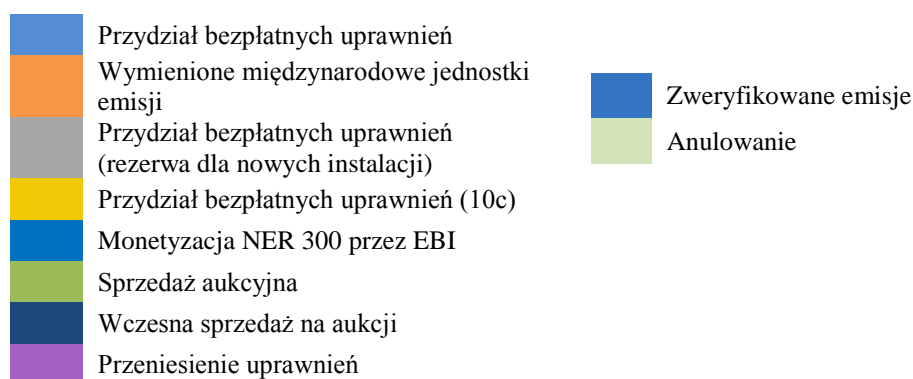
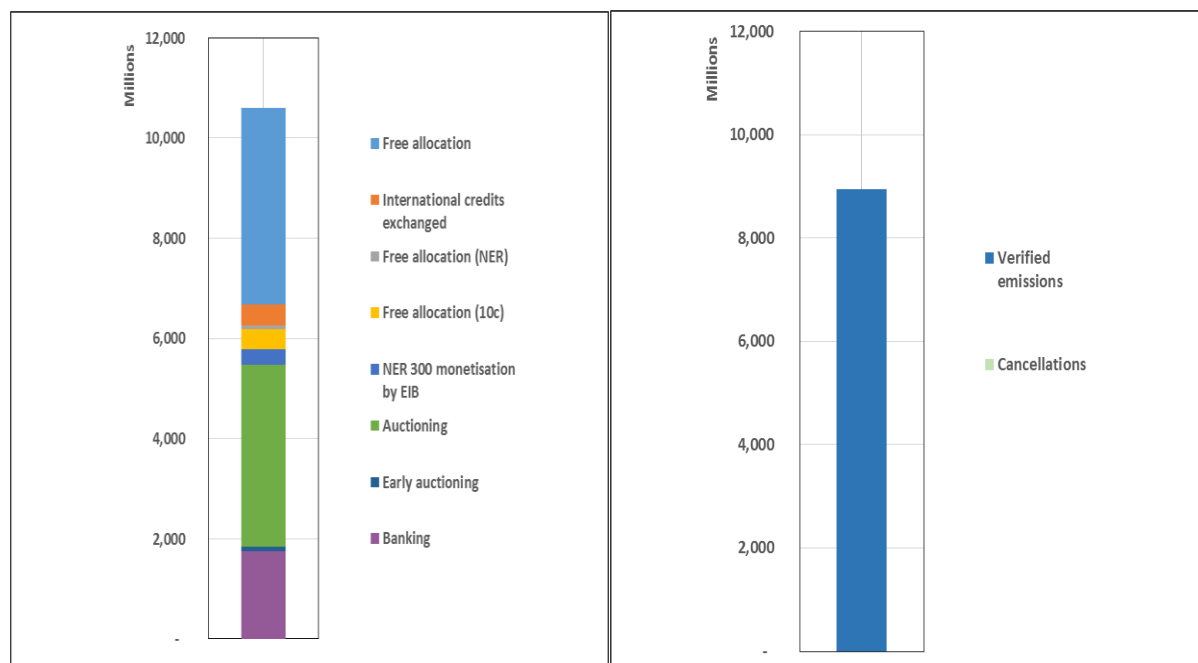
W sprawozdaniu w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla można skonsolidować dane dotyczące podaży i popytu, które są publikowane zgodnie z harmonogramem obowiązków sprawozdawczych wynikających z dyrektywy w sprawie EU ETS oraz jej przepisów wykonawczych. Wspomniany harmonogram, odpowiednie dane i zakres przedstawiono w tabeli 2 w dodatku 4 do załącznika. Wykres 5 przedstawia skład podaży i popytu w 2017 r. Odnośne dane zostały również opublikowane w komunikacie w sprawie całkowitej liczby uprawnień do emisji znajdujących się w obiegu do celów rezerwy stabilności rynkowej⁵¹.

⁵¹ C(2018) 2801 final, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516(01)&from=PL)

Wykres 5: Skład skumulowanej podaży i skumulowanego popytu do końca 2017 r.

Podaż (skumulowana, w mln)

Popyt (skumulowany, w mln)

W ramach przygotowań do rozpoczęcia funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej w 2019 r., od połowy maja 2017 r.⁵² Komisja regularnie publikowała informacje na temat łącznej liczby uprawnień w obiegu w poprzednim roku. W maju 2018 r. po raz drugi opublikowano informacje na temat łącznej liczby uprawnień w obiegu – było to 1 654 574 598 uprawnień⁵³. Publikacja z 2018 r. po raz pierwszy doprowadzi do umieszczenia uprawnień w rezerwie stabilności rynkowej, ograniczając wolumen aukcji w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy 2019 r.

Zmienioną dyrektywą w sprawie EU ETS dokonano dwóch znaczących zmian dotyczących funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej (zob. także sekcja 2.1). Po pierwsze, odsetek

⁵² C(2017) 3228 final, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0513\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0513(01)&from=PL)

⁵³ C(2018) 2801 final, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516(01)&from=PL)

łącznej liczby uprawnień w obiegu, którą należy przenieść do rezerwy 2019–2023, wzrośnie dwukrotnie z 12 % do 24 %. Przyspieszy to znacznie tempo zmniejszania nadwyżki. Po drugie, począwszy od 2023 r. uprawnienia przechowywane w rezerwie stabilności rynkowej przekraczające wolumen aukcji z poprzedniego roku nie będą już ważne.

W związku z tym na podstawie łącznej liczby uprawnień w obiegu w 2018 r. oraz zmienionych przepisów, wolumeny aukcji w 2019 r. zostaną zmniejszone o blisko 265 mln uprawnień w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy 2019 r., co odpowiada 16 % nadwyżki. W rezultacie w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy 2019 r. sprzedanych zostanie około 40 % mniej uprawnień niż w analogicznym okresie w 2018 r. W oparciu o wolumen aukcji za 2019 r. w dodatku 7 przedstawiono informacje na temat wkładu państw członkowskich w rezerwę stabilności rynkowej w okresie styczeń–sierpień 2019 r.

5. LOTNICTWO

Sektor lotnictwa jest objęty EU ETS od 2012 r. Pierwotne prawodawstwo obejmowało wszystkie loty rozpoczynające się lub kończące w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG). UE ograniczyła jednak zobowiązania w latach 2012–2016 do połączeń lotniczych odbywających się w obrębie EOG, co miało na celu umożliwienie Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) opracowanie globalnego środka w zakresie ograniczenia emisji lotniczych.

W październiku 2016 r. zgromadzenie ICAO uchwaliło rezolucję w sprawie mechanizmu kompensacji i redukcji CO₂ w międzynarodowym lotnictwie cywilnym (CORSIA), która wejdzie w życie w 2021 r. CORSIA stanowi mechanizm kompensacji CO₂ mający na celu stabilizację emisji pochodzących z międzynarodowego transportu lotniczego na poziomach z 2020 roku. W świetle powyższego w 2017 r. wprowadzono zmiany do dyrektywy w sprawie EU ETS, aby przedłużyć okres obowiązywania zakresu geograficznego lotnictwa ograniczonego do obrębu EOG do 2023 r.

Do czasu przyjęcia przez ICAO odpowiednich instrumentów CORSIA i późniejszych decyzji UE dotyczących potencjalnego wdrożenia CORSIA w UE, oraz aby zapewnić utrzymanie tempa międzynarodowego procesu, w 2017 r. UE podjęła decyzję o przedłużeniu do dnia 31 grudnia 2023 r. obecnie obowiązującego odstępstwa dotyczącego obowiązków w ramach systemu EU ETS w odniesieniu do lotów do i z państw trzecich, z zastrzeżeniem, że podlega to przeglądowi⁵⁴. W związku z tym obecny okres obowiązywania zakresu geograficznego ograniczonego do obrębu EOG zostaje utrzymany do 2023 r. Po tym terminie w przypadku braku przeprowadzenia przeglądu zakres ten powróciłby do początkowego statusu „pełnego zakresu”.

⁵⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2392 z dnia 13 grudnia 2017 r. zmieniające dyrektywę 2003/87/WE w celu utrzymania obecnych ograniczeń zakresu zastosowania w odniesieniu do działań lotniczych i w celu przygotowania wdrożenia globalnego środka rynkowego po 2021 r. (Dz.U. L 350 z 29.12.2017, s. 7).

Ponadto w zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS przewidziano, że Komisja Europejska powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat sposobów wdrażania CORSIA w prawie Unii w drodze przeglądu dyrektywy. W dyrektywie przewidziano również stosowanie od 2021 r. współczynnika liniowego redukcji do uprawnień do emisji lotniczych wynoszącego 2,2 %.

W 2017 r. uprawnienia były wydawane zgodnie z zakresem geograficznym ograniczonym do obrębu EOG. Przydział bezpłatnych uprawnień wynosił niewiele ponad 33,1 mln uprawnień. Liczba ta obejmuje przydział bezpłatnych uprawnień (niewiele ponad 32,0 mln uprawnień) oraz niemal 1,1 mln bezpłatnych uprawnień przydzielonych ze specjalnej rezerwy dla nowych instalacji i szybko rosnących operatorów. Liczbę przydziałów z tej rezerwy w latach 2017–2020 zwiększono dwukrotnie, ponieważ odnoszą się one do całego okresu obejmującego lata 2013–2020.

W odniesieniu do zmian dotyczących poziomu emisji lotniczych zweryfikowane emisje uległy dalszemu zwiększeniu i w 2017 r. wynosiły 64,2 mln ton CO₂, co stanowi wzrost o 4,5 % w porównaniu z 2016 r.

Wolumeny sprzedaży na aukcjach od stycznia do grudnia 2017 r. wynosiły około 4,7 mln.

W tabeli 8 przedstawiono zestawienie zweryfikowanych emisji, przydziałów bezpłatnych uprawnień i wolumenów sprzedaży na aukcji dla sektora lotniczego od początku 3. etapu.

Tabela 8: Zweryfikowane emisje i przydziały dla sektora lotniczego

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zweryfikowane emisje (w mln ton CO ₂)	53,5	54,8	57,1	61,5	64,2	
Zmiana zweryfikowanych emisji w odniesieniu do roku x-1		2,5 %	4,1 %	7,6 %	4,5 %	
Przydział bezpłatnych uprawnień (UE-28 + państwa EOG–EFTA, w mln uprawnień) ⁵⁵	32,5	32,4	32,2	32,0	32,0	

⁵⁵ Liczby te nie uwzględniają przypadków zakończenia działalności przez operatorów statków powietrznych.

Przydział bezpłatnych uprawnień ze specjalnej rezerwy dla nowych instalacji i szybko rosnących operatorów (w mln uprawnień)	0	0	0	0	1,1	1,1
Wolumeny uprawnień sprzedane na aukcji (w mln)	0	9,3	16,4	5,9	4,7	1,9 ⁵⁶

Wolumeny uprawnień do emisji lotniczych sprzedanych na aukcji w latach 2013–2015 odzwierciedlają decyzję współprawodawcy z 2013 r. o „zatrzymaniu zegara”⁵⁷ i ograniczeniu zobowiązań w zakresie klimatu wyłącznie do przewozów lotniczych odbywających się w obrębie EOG. Zapewnienie zgodności z systemem przez sektor lotniczy zostało opóźnione w przypadku 2012 r. i 2013 r. Wolumeny z 2012 r., w przypadku których nastąpiło opóźnienie, zostały sprzedane na aukcji w 2014 r., natomiast zapewnienie zgodności z systemem w zakresie emisji lotniczych za lata 2013–2014 miało miejsce w okresie od stycznia do kwietnia 2015 r.

⁵⁶ Do końca czerwca 2018 r.

⁵⁷ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 377/2013/UE z dnia 24 kwietnia 2013 r. wprowadzająca tymczasowe odstępstwo od dyrektywy 2003/87/WE ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie, tekst mający znaczenie dla EOG, Dz.U. L 113 z 25.4.2013, s. 1.

6. NADZÓR RYNKU

Zgodnie z nową dyrektywą w sprawie rynków instrumentów finansowych* (MiFID2) na dzień 3 stycznia 2018 r. uprawnienia do emisji są zaklasyfikowane do kategorii instrumentów finansowych. Oznacza to, że przepisy mające zastosowanie do tradycyjnych rynków finansowych (rynków obejmujących obrót instrumentami pochodnymi uprawnień do emisji dwutlenku węgla na wiodących platformach lub poza rynkiem regulowanym) mają również zastosowanie do segmentu kasowego wtórnego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla (transakcji związanych z uprawnieniami do emisji w celu bezzwłocznego dostarczenia na rynku wtórnym). W związku z tym segment ten stoi na równi z rynkiem instrumentów pochodnych pod względem przejrzystości, ochrony inwestorów i integralności. Nadzór na rynku pierwotnym nadal jest objęty rozporządzeniem w sprawie sprzedaży na aukcji w odniesieniu do zagadnień innych niż kwestie związane z nadużyciem na rynku.

Na podstawie wzajemnych odniesień do definicji instrumentów finansowych w MiFID2 zastosowanie mają inne elementy przepisów dotyczących rynków finansowych. Ma to miejsce w szczególności w przypadku rozporządzenia w sprawie nadużyć na rynku**, którego zakres obejmuje transakcje i działania związane z uprawnieniami do emisji zarówno na rynku pierwotnym, jak i wtórnym. Podobnie wzajemne odniesienia do MiFID2 w dyrektywie w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy*** będą skutkować obowiązkiem przeprowadzenia kontroli należytej staranności wobec klienta przez licencjonowane na podstawie MiFID podmioty uczestniczące w obrocie uprawnieniami do emisji wobec swoich klientów na wtórnym rynku kasowym uprawnień do emisji ****.

* Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE.

** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE.

*** Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE.

**** Kontrole należytej staranności są już obowiązkowe na rynku pierwotnym i na rynku wtórnym instrumentów pochodnych uprawnień do emisji.

W MiFID2 i w rozporządzeniu w sprawie nadużyć na rynku, przyjętych w 2014 r., przewidziano pewne dostosowania ogólnego systemu do specyfiki rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla (zob. sprawozdanie w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla z 2015 r.)⁵⁸.

⁵⁸ COM(2015) 576 final, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:adf850de-8de4-11e5-b8b7-01aa75ed71a1.0008.02/DOC_2&format=PDF

W latach 2016–2018 przyjęto kilka środków regulujących szczegółowo przepisy w ramach MiFID2⁵⁹ oraz rozporządzenia w sprawie nadużyć na rynku⁶⁰.

6.1. Charakter prawny i status podatkowy uprawnień do emisji

Charakter prawny i status podatkowy uprawnień do emisji różnią się w zależności od państwa, ponieważ obydwa te aspekty nie są określone w dyrektywie w sprawie ETS. W ramach sprawozdań sporządzanych na podstawie art. 21 państwa są zobowiązane do składania corocznie informacji dotyczących krajowych systemów związanych z charakterem prawnym i statusem podatkowym uprawnień. Pomimo braku harmonizacji w ciągu ostatniego dziesięciolecia ukształtował się dojrzały i bardzo płynny rynek. Obecne ramy regulacyjne stanowią niezbędne podstawy prawne przejrzystego i płynnego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności i integralności rynku.

Charakter prawny uprawnień w zależności od państwa przyjmuje różne formy, takie jak instrumenty finansowe, aktywa niematerialne i prawne, prawa własności i towary. Ze sprawozdań złożonych zgodnie z art. 21 w 2018 r. wynika, że co najmniej pięć państw uczestniczących (DE, IE, IT, NO, SE) zgłosiło wdrożenie zmian w krajowym prawodawstwie lub plany ich wdrożenia, uwzględniając w większości wdrożenie MiFID2⁶¹.

W odniesieniu do statusu podatkowego uprawnień jedynie trzy państwa zgłaszają, że do wydawania uprawnień do emisji ma zastosowanie podatek od wartości dodanej (VAT). Natomiast VAT jest należny od transakcji związanych z uprawnieniami do emisji w obrocie na rynku wtórnym w większości państw uczestniczących (wszystkich z wyjątkiem CY, EE, IS, LI).

Większość państw zgłasza, że stosuje mechanizm odwrotnego obciążenia w przypadku krajowych transakcji związanych z uprawnieniami do emisji. Odstępstwo w postaci odwrotnego obciążenia przenosi odpowiedzialność za opłacenie transakcji obciążonej VAT ze sprzedającego na kupującego towar lub usługę i stanowi skuteczne zabezpieczenie przed oszustwem związanym z VAT. W listopadzie 2018 r. Rada przyjęła zmianę⁶² dyrektywy 2006/112/WE (dyrektywy VAT), aby rozszerzyć okres stosowania odstępstwa na czas po

⁵⁹ https://ec.europa.eu/info/law/markets-financial-instruments-mifid-ii-directive-2014-65-eu/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

⁶⁰ https://ec.europa.eu/info/law/market-abuse-regulation-eu-no-596-2014/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

⁶¹ Klasyfikacja uprawnień do emisji według MiFID2 w ramach instrumentów finansowych na poziomie UE nie wymaga automatycznie prawnej (ponownej) klasyfikacji uprawnień na mocy prawa krajowego, ponieważ powstała ona do celów stosowania regulacji UE dotyczących rynków finansowych i nie jest ukierunkowana na rozwiązywanie kwestii związanych z charakterem prawnym uprawnień do emisji (na podstawie prawa prywatnego) ani stosowanym do nich podejściem księgowym.

⁶² Dyrektywa Rady (UE) 2018/1695 z dnia 6 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do okresu stosowania fakultatywnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami niektórych towarów i usług podatnych na oszustwa oraz mechanizmu szybkiego reagowania na oszustwa związane z podatkiem VAT, Dz.U. L 282 z 12.11.2018, s. 5–7.

zakończeniu 2018 r., do dnia 30 czerwca 2022 r. Państwa członkowskie zachęca się do dalszego stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia, aby nadal zapewnić właściwą ochronę dla rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

Możliwe jest dodatkowe opodatkowanie uprawnień do emisji w przypadku korporacji (np. przez zastosowanie podatku od osób prawnych lub podatku od przedsiębiorstw). Szesnaście państw zgłosiło, że nie wprowadziło takiego opodatkowania.

7. MONITOROWANIE, RAPORTOWANIE I WERYFIKACJA EMISJI

Wymogi monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji EU ETS są harmonizowane w ramach rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania* oraz rozporządzenia w sprawie weryfikacji i akredytacji**.

System monitorowania EU ETS zaprojektowano jako podejście modułowe, które gwarantuje operatorom wysoki stopień elastyczności, co pozwala zapewnić oszczędność kosztową przy jednoczesnym osiągnięciu wysokiej wiarygodności monitorowanych danych dotyczących emisji. W tym celu zezwolono na stosowanie kilku metod monitorowania („opartej na obliczeniach” lub „opartej na pomiarach”, a także – wyjątkowo – „rozwiązania rezerwowe”). Metody można łączyć w odniesieniu do poszczególnych części instalacji. W przypadku operatorów statków powietrznych wykonalne są jedynie podejścia oparte na obliczeniach, a główny parametr, który należy określić dla lotów objętych EU ETS, stanowi zużycie paliwa. Wymóg, zgodnie z którym instalacje i operatorzy statków powietrznych muszą posiadać plan monitorowania zatwierdzony przez właściwy organ na podstawie rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania, zapobiega arbitralnemu wyborowi metod monitorowania i zmian czasowych.

Rozporządzenie w sprawie weryfikacji i akredytacji dla 3. etapu i po zakończeniu tego etapu wprowadza zharmonizowane podejście do akredytacji weryfikatorów dla całej UE. Weryfikatorzy będący osobami prawnymi lub podmiotami prawnymi muszą zostać akredytowani przez krajową jednostkę akredytującą, aby móc przeprowadzać weryfikacje zgodnie z rozporządzeniem w sprawie weryfikacji i akredytacji. Zaletą tego jednolitego systemu akredytacji jest zezwolenie na działanie weryfikatorów na zasadzie wzajemnego uznawania we wszystkich państwach członkowskich, co umożliwia pełne korzystanie z rynku wewnętrznego i ułatwia zapewnienie wystarczającego poziomu ogólnej dostępności.

* Rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 181 z 12.7.2012, s. 30).

** Rozporządzenie Komisji (UE) nr 600/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie weryfikacji raportów na temat wielkości emisji gazów cieplarnianych i raportów dotyczących tonokilometrów oraz akredytacji weryfikatorów zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 181 z 12.7.2012, s. 1).

7.1. Sytuacja ogólna

Komisja nadal zachęca do wprowadzania usprawnień przy wdrażaniu przez państwa rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania oraz rozporządzenia w sprawie weryfikacji i akredytacji na podstawie zapewnionych wytycznych i formularzy⁶³.

Doświadczenia związane z wdrażaniem tych dwóch rozporządzeń wskazują na potrzebę dalszego udoskonalenia, wyjaśnienia i uproszczenia zasad monitorowania, raportowania i weryfikacji w celu dalszego promowania harmonizacji, zmniejszenia obciążenia administracyjnego dla operatorów i państw uczestniczących oraz dalszego zwiększenia skuteczności systemu.

Począwszy od lutego 2017 r. przeprowadzono konsultacje z państwami uczestniczącymi w celu aktualizacji tych dwóch rozporządzeń, aby przygotować się do 4. etapu EU ETS oraz udoskonalić i uprościć procesy monitorowania, raportowania i weryfikacji.

Uznaje się, że poprawiono skuteczność systemu zapewnienia zgodności, ponieważ dzięki rozporządzeniu w sprawie monitorowania i raportowania państwa uzyskały możliwość wprowadzenia obowiązku elektronicznej sprawozdawczości. W 2018 r. 16 państw uczestniczących zgłosiło wykorzystanie elektronicznych formularzy lub specjalnych formatów plików do sporządzania planów monitorowania, raportów na temat wielkości emisji, sprawozdań z weryfikacji lub sprawozdań dotyczących udoskonaleń stworzonych w oparciu o minimalne wymagania określone przez Komisję. Dwanaście państw uczestniczących zgłosiło, że korzysta z pewnej formy zautomatyzowanych systemów informatycznych do celów sprawozdawczości EU ETS.

7.2. Zastosowane monitorowanie

Według złożonych w 2018 r. sprawozdań sporządzonych na podstawie art. 21 w przypadku większości instalacji wykorzystuje się metodologię opartą na obliczeniach⁶⁴. Jedynie w przypadku 179 instalacji w 23 państwach (1,7 % wszystkich instalacji) zgłoszono korzystanie z systemów ciągłego pomiaru emisji, najczęściej w Niemczech, Francji i Republice Czeskiej. Chociaż liczba państw jest taka sama jak w zeszłym roku, ogółem takie podejście stosuje się w dodatkowych 29 instalacjach.

Tylko 11 państw zgłosiło korzystanie z rozwiązania rezerwowego w 36 instalacjach obejmujących około 3,4 mln ton ekwiwalentu CO₂ (w porównaniu z 5,1 mln ton ekwiwalentu CO₂ w poprzednim roku). Jedna instalacja w Niderlandach odpowiada za 35 % łącznej emisji monitorowanej z wykorzystaniem metody rezerwowej.

⁶³ Formularze i wytyczne dotyczące rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania oraz rozporządzenia w sprawie weryfikacji i akredytacji znajdują się pod adresem: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring_pl

⁶⁴ Główną tego przyczyną jest fakt, że metodyka oparta na pomiarach stałego pomiaru stężenia odpowiednich gazów cieplarnianych wiąże się z zaangażowaniem istotnych zasobów i wiedzy fachowej, których wielu mniejszych operatorów nie posiada.

Przeważająca większość instalacji spełnia minimalne poziomy zobowiązań⁶⁵ wynikających z rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania. Jedynie w przypadku 106 instalacji kategorii C (o jedną więcej niż w zeszłym roku), czyli 13,7 % (wobec 13 % w zeszłym roku), zgłoszono odstępstwa pod względem co najmniej jednego parametru od wymogu zastosowania najwyższego poziomu dokładności do głównych strumieni materiałów wsadowych. Takie odstępstwa są dozwolone jedynie w przypadku, gdy prowadzący instalację wykaże, że osiągnięcie najwyższego poziomu dokładności jest technicznie niewykonalne lub prowadzi do nieracjonalnych kosztów. Z chwilą, gdy prowadzący instalację przestaje spełniać te warunki, staje się zobowiązany do odpowiedniego udoskonalenia swojego systemu monitorowania. W okresie sprawozdawczym 2013 zgłoszono, że 16 % wszystkich instalacji kategorii C nie spełniało najwyższych poziomów dokładności w taki czy inny sposób. A zatem od początku 3. etapu widoczny jest postęp w zakresie zgodności instalacji kategorii C z najwyższym poziomem dokładności.

Podobnie sprawozdania z 23 państw uczestniczących wykazują, że dopuszczonych jest łącznie 21 % instalacji kategorii B z pewnymi odstępstwami od poziomu wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie monitorowania i raportowania (w porównaniu z 22 % w zeszłym roku i 26 % dwa lata temu), co świadczy o stałym postępie w osiąganiu zgodności z najwyższymi poziomami dokładności.

7.3. Akredytowana weryfikacja

W sprawozdaniach sporządzonych na podstawie art. 21 nie podaje się łącznej liczby weryfikatorów, jednak uzasadniony szacunek w oparciu o liczbę weryfikatorów akredytowanych w odniesieniu do spalania (głównego zakresu akredytacji) wskazuje, że w weryfikacjach z 2017 r. brało udział łącznie co najmniej 124 różnych akredytowanych weryfikatorów. Jeżeli chodzi o lotnictwo, przedłożone w 2018 r. sprawozdania sporządzone na podstawie art. 21 wskazują, że w weryfikacjach z 2017 r. brało udział 46 różnych akredytowanych weryfikatorów. Europejska Współpraca w Dziedzinie Akredytacji stanowi centralne ogniwo łączące ze stosownymi krajowymi jednostkami akredytującymi i ich listami akredytowanych weryfikatorów EU ETS⁶⁶.

Wzajemne uznawanie weryfikatorów między uczestniczącymi państwami funkcjonuje prawidłowo: dwadzieścia sześć państw zgłosiło, że na ich terytorium działa co najmniej jeden zagraniczny weryfikator.

⁶⁵ W rozporządzeniu Komisji (UE) nr 601/2012 wprowadzono wymóg dotyczący wszystkich prowadzących instalacje, zgodnie z którym muszą oni spełnić kryteria pewnych minimalnych poziomów dokładności, przy czym większe źródła emisji muszą spełnić kryteria wyższych poziomów (wiążących się z bardziej wiarygodną jakością danych), natomiast do mniejszych źródeł mają zastosowanie mniej rygorystyczne wymogi ze względu na oszczędność kosztową.

⁶⁶ Lista punktów dostępu krajowych jednostek akredytujących udzielających akredytacji weryfikatorom EU ETS sporządzona przez Europejską Współpracę w Dziedzinie Akredytacji: <http://www.european-accreditation.org/information/national-accreditation-bodies-having-been-successfully-peer-evaluated-by-ea>

Wśród weryfikatorów stwierdzono wysoki poziom przestrzegania rozporządzenia w sprawie weryfikacji i akredytacji. Polska zgłosiła zawieszenie jednego weryfikatora, natomiast dwa państwa (PL i CZ) zgłosiły w 2017 r. wycofanie akredytacji odpowiednio jednego i dwóch weryfikatorów. Dla porównania w 2016 r. zgłoszono jeden przypadek zawieszenia i jeden wycofania akredytacji, a w 2015 r. nie zgłoszono żadnego zawieszenia ani wycofania akredytacji. W 2017 r. tylko Polska zgłosiła ograniczenie zakresu akredytacji dwóch weryfikatorów; dla porównania: w 2016 r. zgłoszono ograniczenie zakresu akredytacji jednego weryfikatora, a w 2015 r. cztery państwa zgłosiły wprowadzenie takich ograniczeń wobec pięciu weryfikatorów.

Dziewięć państw zgłosiło otrzymanie w tym roku skarg na weryfikatorów (o jedno więcej niż w zeszłym roku). Łączna liczba skarg zmniejszyła się jednak o 12 %. Zgłoszono rozstrzygnięcie 95 % otrzymanych skarg (podobnie jak w zeszłym roku, kiedy współczynnik ten wyniósł 96 %). Dwanaście państw zgłosiło wykrycie niezastosowania się weryfikatora do obowiązujących przepisów w ramach procesu wymiany informacji pomiędzy krajowymi jednostkami akredytującymi a właściwymi organami (w porównaniu z dziewięcioma w poprzednim roku).

8. PRZEGLĄD UZGODNIENÍ ADMINISTRACYJNYCH

Państwa uczestniczące w EU ETS stosują różne podejścia jeżeli chodzi o właściwe organy odpowiedzialne za jego wdrażanie. W niektórych państwach zaangażowano szereg władz lokalnych, natomiast w innych podejście jest o wiele bardziej scentralizowane.

Od ostatniego okresu sprawozdawczego nie zaobserwowano żadnych istotnych zmian w rozwiązaniach administracyjnych stosowanych przez państwa uczestniczące. Zgodnie ze sprawozdaniami sporządzonymi na podstawie art. 21 w 2018 r. w każdym państwie było średnio 5 właściwych organów zaangażowanych we wdrażanie EU ETS⁶⁷. Zgłoszono korzystanie z różnych narzędzi i metod do celów koordynacji między właściwymi organami. Należą do nich m.in. instrumenty ustawodawcze na potrzeby centralnego zarządzania planami monitorowania lub sprawozdaniami na temat wielkości emisji (w 13 państwach), dostarczanie władzom lokalnym przez właściwe organy centralne obowiązujących instrukcji i wytycznych (w 9 państwach), regularne grupy robocze lub spotkania organów (w 15 państwach), korzystanie ze wspólnej platformy informatycznej (w 11 państwach). Osiem państw (CY, EE, IE, IS, IT, LI, LU, MT) wskazało brak wdrożenia jakiegokolwiek rozwiązania spośród powyższych.

W kwestii opłat administracyjnych nakładanych w związku z udzielaniem zezwoleń na plany monitorowania i z zatwierdzonymi planami monitorowania w 2018 r. 14 państw zgłosiło brak obciążania operatorów instalacji jakimikolwiek opłatami (CY, DE, EE, FR, GR, IE, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK), tak samo jak w zeszłym roku. Podobnie, bez różnicy w stosunku

⁶⁷ W niektórych przypadkach państwa mogą zgłaszać szereg regionalnych/lokalnych organów jako jeden właściwy organ.

do roku poprzedniego, operatorzy statków powietrznych nie uiszczają opłat w 15 państwach (BE, CY, CZ, DE, EE, ES, GR, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK). Opłaty znacznie się różnią w zależności od danego państwa oraz usługi. Dla przykładu: opłaty związane z zezwoleniem i zatwierdzeniem planu monitorowania instalacji wahają się w granicach 5–7 690 EUR, natomiast w przypadku lotnictwa opłaty za zatwierdzenie planu monitorowania wynoszą 5–2 400 EUR.

Ogólnie systemy państw uczestniczących są w wysokim stopniu skuteczne jako systemy dostosowane do organizacji administracyjnej państwa. Należy w dalszym ciągu wzmacniać i promować komunikację między władzami lokalnymi i udostępnianie najlepszych praktyk wśród właściwych organów, w tym poprzez działania Forum Zgodności EU ETS oraz coroczną Konferencję Zgodności EU ETS.

9. ZGODNOŚĆ I EGZEKOWANIE

W dyrektywie w sprawie EU ETS przewidziano „karę za przekroczenie emisji” w wysokości 100 EUR (indeksowanych) za każdą tonę wyemitowanego CO₂, w przypadku której nie umorzono żadnego uprawnienia w wyznaczonym terminie. Inne kary mające zastosowanie w przypadkach naruszeń przy wdrażaniu EU ETS są określone zgodnie z przepisami krajowymi ustanowionymi przez zainteresowane państwo.

EU ETS charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem zgodności: każdego roku około 99 % emisji zostaje w terminie objętych wymaganymi liczbami uprawnień. W 2017 r. około 1 % instalacji zgłaszających emisje nie umorzyło uprawnień obejmujących wszystkie ich emisje w terminie do dnia 30 kwietnia 2018 r. Instalacje te odpowiadały za około 0,4 % emisji EU ETS. W sektorze lotnictwa poziom zgodności EU ETS był również bardzo wysoki: zgodność wykazali operatorzy statków powietrznych odpowiedzialni za 98 % emisji lotniczych w ramach EU ETS.

Właściwe organy w dalszym ciągu przeprowadzają różne rodzaje kontroli zgodności w odniesieniu do rocznych raportów na temat wielkości emisji. Ze sprawozdań złożonych w 2018 r. zgodnie z art. 21 wynika, że wszystkie państwa uczestniczące sprawdzają roczne raporty na temat wielkości emisji pod względem kompletności (wszystkie państwa sprawdziły 100 % sprawozdań z wyjątkiem: ES 95 %, FR 99 %, SE 3 % i UK 59 %). Ze sprawozdań wynika również, że państwa sprawdzają średnio blisko 80 % raportów pod względem zgodności z planami monitorowania (wszystkie państwa) oraz około 74 % sprawozdań z danymi dotyczącymi przydziałów (wszystkie państwa z wyjątkiem FI, IT, MT, NO, i SE). Dwadzieścia cztery państwa zgłosiły przeprowadzanie dodatkowo kontroli krzyżowych względem innych danych.

Jak wynika ze sprawozdań złożonych w 2018 r. zgodnie z art. 21, właściwe organy przeprowadziły w piętnastu państwach ostrożne szacunki dotyczące brakujących danych w przypadku 131 instalacji. 79 z tych przypadków dotyczy jednak emisji w latach przed 2017 r. zgłoszonych przez Zjednoczone Królestwo na podstawie nowo odkrytych błędów

popęlnionych w przeszłości. Po wyłączeniu danych ze Zjednoczonego Królestwa z podsumowań za 2017 r. pozostają ostrożne szacunki zgłoszone w odniesieniu do 52 instalacji (około 0,5 % wszystkich instalacji); dla porównania: w 2016 r. zgłoszono ostrożne szacunki dotyczące 57 instalacji (0,5 %), a w 2015 r. – dotyczące 45 instalacji (0,4 %). Zgłoszona ilość emisji podlegających ostrożnym szacunkom w 2017 r. wynosiła 2,8 mln ton CO₂ (w porównaniu z 1,9 mln ton CO₂ w zeszłym roku i 8,3 mln ton dwa lata temu), co stanowi około 0,2 % wszystkich emisji (w porównaniu z 0,1 % i 0,5 % odpowiednio w 2016 r. i 2015 r.). Najczęstsze podawane powody dokonywania ostrożnych szacunków obejmowały brak raportu na temat wielkości emisji do 31 marca lub raporty na temat wielkości emisji nie w pełni zgodne z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w sprawie monitorowania i raportowania oraz w rozporządzeniu w sprawie weryfikacji i akredytacji.

Ostrożne szacunki brakujących danych dotyczących lotnictwa zgłosiło 8 państw i dotyczyły one 33 operatorów statków powietrznych (6,1 % ich całkowitej liczby) oraz 0,8 % emisji lotniczych. Dla porównania w zeszłym roku 18 operatorów statków powietrznych (3,5 %) zostało zgłoszonych przez cztery państwa.

Kontrole przeprowadzane przez właściwe organy również pozostają ważnym uzupełnieniem pracy weryfikatora. W 2017 r. wszystkie państwa potwierdziły, że przeprowadzają dalsze kontrole instalacji. Większość państw zgłosiła stosowanie podobnego podejścia do operatorów statków powietrznych (wszystkie z wyjątkiem CY, EL, IT, LI i RO). Większość państw (wszystkie z wyjątkiem EL, IT, LU, MT i SE) zgłosiło przeprowadzenie kontroli na miejscu w instalacjach w 2017 r.

W odniesieniu do 2017 r. zastosowanie „kary za przekroczenie emisji” zgłoszono w przypadku 30 instalacji w dziewięciu państwach (BE 1, BG 3, CZ 1, FR 1, IT 8, PL 1, PT 1, RO 6 i UK 8). W przypadku lotnictwa zgłoszono „kary za przekroczenie emisji” dotyczące 61 operatorów statków powietrznych (DE 7, ES 3, FR 1, IT 6, LT 1, NL 1, PL 1, PT 6 i UK 35).

Dziewięć państw potwierdziło nałożenie kar (innych niż „kary za przekroczenie emisji”) w okresie sprawozdawczym za 2017 r. Nie zgłoszono żadnych kar pozbawienia wolności, odnotowano jedynie grzywny, formalne wezwania lub pisma w sprawie ostatecznego ostrzeżenia dotyczące 73 instalacji oraz 27 operatorów statków powietrznych o łącznej wartości finansowej 37,8 mln EUR⁶⁸.

Najczęściej zgłaszanym przestępstwem w 2017 r. było niezgłoszenie zmian mocy (24 przypadki), nieprzedłożenie we właściwym terminie zweryfikowanych rocznych raportów na temat wielkości emisji (23 przypadki), prowadzenie działalności bez zezwolenia (17 przypadków) oraz nieposiadanie zatwierdzonego planu monitorowania (11 przypadków).

⁶⁸ Ta łączna wartość nie obejmuje grzywien nałożonych w sektorze lotnictwa w Portugalii, ponieważ wartość grzywien nie była jeszcze określona ze względu na trwające procesy nakładania sankcji.

Piątą cykliczną ocenę zgodności EU ETS rozpoczęto na początku 2018 r. Ocena ta ma na celu zidentyfikowanie problemów dotyczących zgodności EU ETS na poziomie państw uczestniczących oraz udzielenie im wsparcia w usprawnieniu wdrażania przez nie EU ETS dzięki określeniu możliwości usprawnienia, najlepszych praktyk i potrzeb szkoleniowych. Nowa ocena będzie opierać się na poprzedniej ocenie przeprowadzonej w 2014 r. oraz dalszych pracach w zakresie przeglądu zgodności prowadzonych w latach 2015–2016 w ramach projektu dotyczącego wsparcia monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji EU ETS, w wyniku których opracowano plany działania mające na celu udzielenie wsparcia państwom uczestniczącym w zapewnieniu przez nie zgodności EU ETS.

Kluczową nowością w ramach nowej oceny jest badanie biegłości, w ramach którego przedstawiciel właściwego organu z każdego państwa jest proszony o dokonanie przeglądu przykładowego planu monitorowania, rocznego raportu na temat wielkości emisji oraz innych sprawozdań instalacji. Ponadto w każdym państwie zostanie przeprowadzona analiza zestawu dokumentów na temat monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji EU ETS dotyczących jednej konkretnej instalacji oraz zostaną opracowane ankiety dla poszczególnych państw, aby zapewnić pełniejsze zrozumienie procesu wdrażania wydawania zezwoleń, przeprowadzania inspekcji oraz egzekwowania w ramach EU ETS, jak również jego monitorowania, raportowania, weryfikacja i akredytacji.

10. WNIOSKI I PROGNOZA

Najważniejszą zmianą dokonaną w ciągu ostatniego roku było przyjęcie ambitnej reformy EU ETS na kolejny okres rozliczeniowy. Dzięki reformie EU ETS może przyczynić się do realizacji celów UE w zakresie klimatu na 2030 r. oraz wywiązania się ze zobowiązań podjętych w ramach porozumienia paryskiego. Zreformowany ETS przyczyni się do ograniczenia emisji o 43 % do 2030 r., jednocześnie zapewniając zabezpieczenie konkurencyjności europejskiego przemysłu. Ponadto będzie stanowił pomoc dla przemysłu i sektora energetycznego w pokonywaniu innowacyjnych i inwestycyjnych wyzwań wynikających z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. W następstwie przyjęcia zmienionego prawodawstwa uwagę skierowano obecnie na wdrożenie nowych przepisów przed rozpoczęciem 4. etapu. Trwają wytężone prace dotyczące wdrożenia, w szczególności w zakresie ucieczki emisji i przydziału bezpłatnych uprawnień, jak również funduszu innowacyjnego (zob. dodatek 6).

Uzgodnione w ostatnich latach zmiany przepisów mające na celu rozwiązanie kwestii nadwyżki uprawnień również zaczynają przynosić efekty. Głównie ze względu na opóźnienie sprzedaży nadwyżka uprawnień znacznie już zmalała i w 2017 r. osiągnęła najniższy poziom od czasu rozpoczęcia 3. etapu. Tegoroczna druga publikacja wskaźnika nadwyżki rezerwy stabilności rynkowej po raz pierwszy powoduje przeniesienie uprawnień do rezerwy. W połączeniu ze wzmacniającymi środkami zreformowanego ETS w ciągu pierwszych 8 miesięcy 2019 r. zmniejszy to wolumen aukcji o około 40 % w porównaniu z analogicznym wolumenem w 2018 r. Ze względu na podwojoną liczbę uprawnień, które po raz pierwszy od pięciu lat jej funkcjonowania mają zostać umieszczone w rezerwie, powszechnie oczekuje się, że w nadchodzących latach poziom nadwyżki nadal będzie znacząco spadał. Postępy poczynione w tych kwestiach przełożyły się na wzrost zaufania uczestników rynku, na co wskazuje wzmocniony w ciągu ostatniego roku sygnał cenowy dotyczący emisji dwutlenku węgla.

W dziedzinie lotnictwa również osiągnięto istotne postępy. Aby zapewnić utrzymanie tempa międzynarodowego procesu ustanawiania światowego systemu ograniczania emisji lotniczych i aby ułatwić jego przyszłe wdrożenie w UE, obowiązywanie zakresu geograficznego lotnictwa ograniczonego do obrębu EOG przedłużono do 2023 r. Zwiększono również poziom ambicji – od 2021 r. ten sam współczynnik liniowy redukcji co w przypadku instalacji po raz pierwszy będzie miał zastosowanie do sektora lotnictwa, w związku z czym pułap uprawnień do emisji lotniczych zmniejszy się o 2,2 % rocznie.

Również w piątym roku 3. etapu architektura EU ETS pozostała solidna, a organizacja administracyjna w państwach członkowskich okazała się skuteczna. Ponadto dzięki klasyfikacji uprawnień do emisji jako instrumentów finansowych zgodnie z nowymi przepisami dotyczącymi rynku finansowego wzrósł ogólny poziom przejrzystości, ochrony inwestorów oraz integralności na rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla. Podjęto również istotne kroki w kierunku zapewnienia dalszej ochrony europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla przed oszustwem związanym z VAT poprzez przyjęcie

zmiany dyrektywy VAT mającej na celu rozszerzenie okresu stosowania odstępstwa od mechanizmu odwrotnego obciążenia na czas po zakończeniu 2018 r.

Wzmocniony i rozszerzony ETS wskazuje również na potrzebę aktywnej współpracy z innymi organami regulacyjnymi i partnerami spoza Europy rozwijającymi lub wdrażającymi rynki uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

Komisja będzie nadal monitorować europejski rynek uprawnień do emisji dwutlenku węgla i przedstawi następne sprawozdanie pod koniec 2019 r.

ZAŁĄCZNIK

Dodatek 1

Tabela 1: Liczba bezpłatnych uprawnień przydzielonych w celu modernizacji sektora energii elektrycznej

Państwo członkowskie	Liczba bezpłatnych uprawnień wnioskowanych przez państwo członkowskie na podstawie art. 10c				
	2013	2014	2015	2016	2017
BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614
HU	7 047 255 ⁶⁹	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255
Ogółem	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124

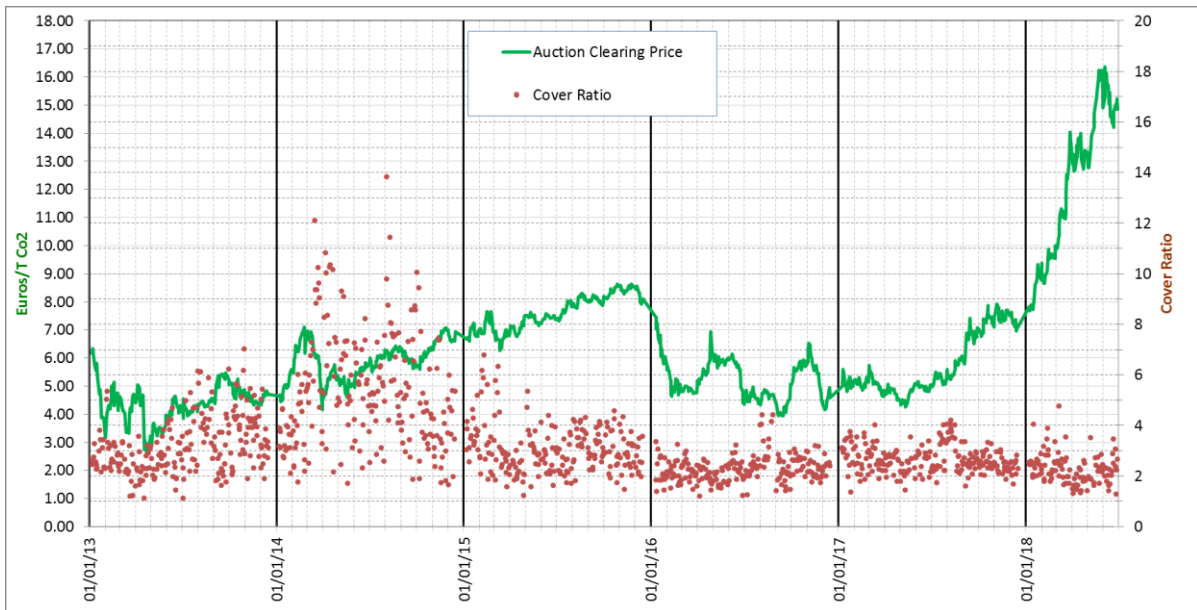
Tabela 2: Maksymalna liczba bezpłatnych uprawnień wydawanych rocznie w ramach odstępstwa od stosowania pełnego systemu aukcyjnego w odniesieniu do sektora energetycznego

Państwo członkowskie	Maksymalna liczba wydawanych rocznie uprawnień							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Ogółem
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Ogółem	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

⁶⁹ HU wykorzystała odstępstwo od art. 10c jedynie w 2013 r.

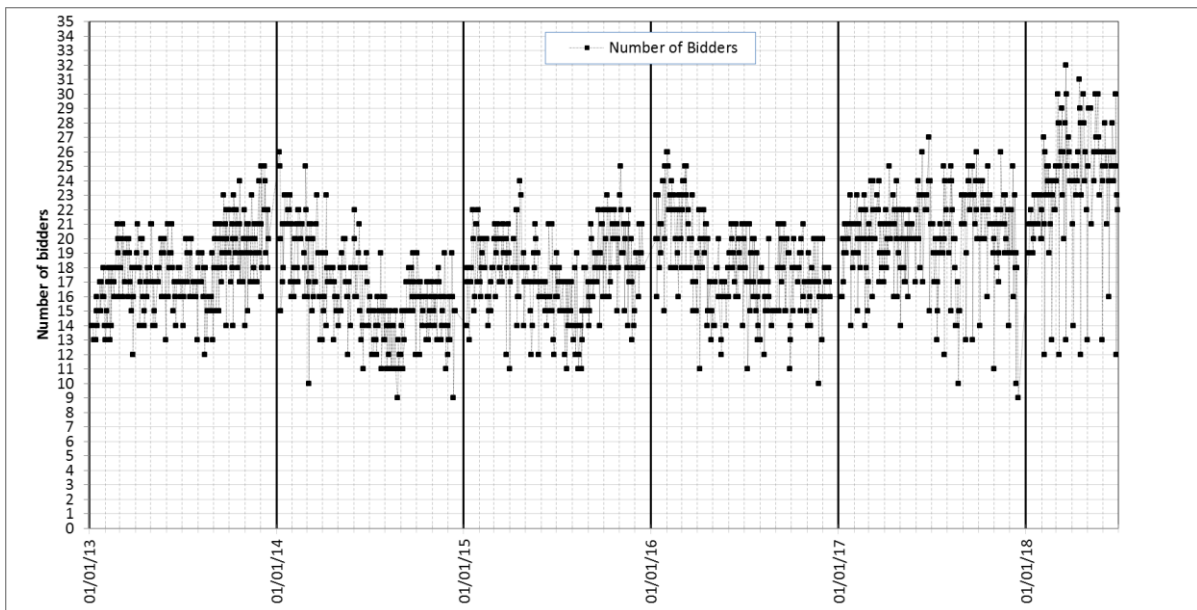
Dodatek 2

Wykres 1: Przegląd aukcji uprawnień do emisji ogólnych w okresie od 2013 r. do dnia 30 czerwca 2018 r.

— Cena rozliczenia aukcji

• Wskaźnik pokrycia

Dodatek 3

Tabela 1: Podsumowanie wymiany międzynarodowych jednostek emisji do końca czerwca 2018 r.

Międzynarodowe jednostki emisji wymienione do końca czerwca 2018 r.	mln	udział procentowy	Międzynarodowe jednostki emisji wymienione do dnia 30 czerwca 2018 r.	mln	udział procentowy
CER	243,66	55,91 %	ERU	192,07	44,09 %
Chiny	181,41	74,45 %	Ukraina	147,69	76,89 %
Indie	15,78	6,48 %	Rosja	32,06	16,69 %
Uzbekistan	9,44	3,87 %	Polska	2,82	1,46 %
Brazylia	5,27	2,16 %	Niemcy	1,65	0,85 %
Chile	3,16	1,30 %	Francja	1,24	0,64 %
Korea	2,93	1,20 %	Bułgaria	0,50	0,26 %
Meksyk	2,86	1,17 %	Pozostałe	6,11	3,21 %
Pozostałe	22,81	9,36 %			
CER i ERU OGÓLEM	435,73	100 %			

Dodatek 4

Tabela 1: Elementy podaży i popytu w systemie handlu emisjami

Element	Podaż czy popyt?	Publikacja	Aktualizacja i brak pewności
Suma przeniesionych uprawnień na 2. etapie	Podaż	Sprawozdanie w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla	Nie przewiduje się aktualizacji ze względu na zakończenie 2. etapu. Ostateczna wielkość liczbowa.
Sprzedaż aukcyjna na początku 3. etapu	Podaż	Strona internetowa DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu, strony internetowe EEX i ICE	Nie stanowi części sumy przeniesionych uprawnień na 2. etapie. Ostateczne wielkości liczbowe.
Uprawnienie w ramach NER300	Podaż	Strona internetowa EBI	300 mln uprawnień zostało zmonetyzowane w latach 2012–2014. Ostateczne wielkości liczbowe.

Sprzedż aukcyjna uprawnień do emisji lotniczych	Podaż	Strona internetowa DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu, strony internetowe EEX i ICE	Nie, dostosowania odzwierciedlono w wolumenach na nadchodzący rok. Aukcje przewidziane na 2013 r. i 2014 r. odbyły się w 2015 r.
Sprzedż aukcyjna na 3. etapie	Podaż	Strona internetowa DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu, strony internetowe EEX i ICE	Nie, ta wartość liczbowa nie podlega przeglądowi. Uprawnienia wycofane z aukcji (np. ze względu na opóźnienia w rozpoczęciu sprzedaży na aukcjach w pewnych państwach członkowskich, np. w państwach EOG–EFTA) można jednak sprzedawać na aukcjach w kolejnych latach.
Przydział bezpłatnych uprawnień (KŚW)	Podaż	EUTL, tabele	Te wielkości liczbowe są aktualizowane przez cały rok. - Państwo członkowskie może przedstawić sprawozdanie za poprzednie lata z opóźnieniem lub faktyczny przydział może być niższy niż ilość początkowo przewidziana.
Przydział bezpłatnych uprawnień (rezerwa dla nowych instalacji)	Podaż	EUTL, tabele	EUTL przedstawia dokładną aktualną sytuację w kwestii rzeczywistego przydziału.
Przydział bezpłatnych uprawnień (lotnictwo)	Podaż	EUTL, publikacja tabeli rozdziału uprawnień przez państwo członkowskie	
Przydział bezpłatnych uprawnień (Art. 10c)	Podaż	EUTL, tabela statusu	
Emisje (instalacje stacjonarne)	Popyt	EUTL, dane dotyczące zgodności	Dane dotyczące zgodności opublikowane w dniu 1 maja przedstawiają emisje i przekazane uprawnienia w przypadku instalacji, które spełniają wymogi (tj. tych instalacji, w przypadku których przedstawiano sprawozdania we wszystkich odnośnych latach) ⁷⁰ .
Emisje (lotnictwo):	Popyt		Przestrzeżenie przepisów przez operatorów lotniczych zarówno w odniesieniu do 2013 r., jak i do 2014 r. miało miejsce w 2015 r.
Anulowane uprawnienia	Popyt		Sprawozdanie w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla

⁷⁰ Dane dotyczące zgodności za poprzednie lata można skorygować z mocą wsteczną, np. ze względu na sprawozdania przedłożone z opóźnieniem.

Tabela 2: Harmonogram publikacji danych

Termin	Dane	Zakres
1 stycznia – 30 kwietnia roku x	Aktualizacje przydziału bezpłatnych uprawnień dla sektora energetycznego (art. 10c)	Rok x-1
1 kwietnia roku x	Zweryfikowane emisje Przydział bezpłatnych uprawnień (art. 10a ust. 5 – KŚW)	Rok x-1
1 maja roku x	Termin zgodności: zweryfikowane emisje i przekazane uprawnienia	Rok x-1
Maj/październik roku x	Wymienione międzynarodowe jednostki emisji	
Ostatni kwartał roku x	Sprawozdanie w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla	Rok x-1
Styczeń/lipiec roku x	Status rezerwy dla nowych instalacji – tabela rezerwy dla nowych instalacji	
Nieopublikowane na szczeblu UE	Przydział bezpłatnych uprawnień dla lotnictwa opublikowany na szczeblu państw członkowskich	

Dodatek 5

Tabela 1: Orzeczenia wydane przez Trybunał Sprawiedliwości UE w sprawie funkcjonowania EU ETS w okresie od lipca 2017 r. do czerwca 2018 r.

Sygnatura sprawy	Podstawa prawna	Strony	Kontekst sprawy	Data	Ustalenie Trybunału
C-302/17	Dyrektywa 2003/87/WE	PPC Power a.s. / Dyrekcja Finansowa Słowacji, Urząd Skarbowy dla wybranych podmiotów opodatkowania	Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym: Czy opodatkowanie uprawnień do emisji przydzielonych bezpłatnie, które nie zostały wykorzystane lub zostały przeniesione jest zgodne z dyrektywą 2003/87/WE?	12.04.2018	Podatek nie jest zgodny z dyrektywą w sprawie EU ETS.

C-229/17	Dyrektywa 2003/87/WE decyzja 2011/278/UE	Evonik Degussa GmbH / Niemcy	Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym: Czy definicja „produkcji wodoru” w rozumieniu załącznika I do decyzji 2011/278/UE uwzględnia odizolowanie wodoru zawartego już w mieszaninie gazów?	17.05.2018	Nie, definicja „produkcji wodoru” w rozumieniu załącznika I do decyzji 2011/278/UE nie uwzględnia odizolowania wodoru zawartego już w mieszaninie gazów.
Sprawa C-577/16	Dyrektywa 2003/87/WE decyzja 2011/278/UE	Trinseo Deutschland Anlagengesellschaft mbH / Niemcy	Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym: Czy art. 1 dyrektywy 2003/87/WE obejmuje wytwarzanie polimerów w instalacjach o zdolności produkcyjnej przekraczającej 100 ton? Jeśli tak, czy taka instalacja może otrzymać przydział bezpłatnych uprawnień, nawet jeśli dane państwo członkowskie nie ujęło tej działalności w krajowym ustawodawstwie transponującym?	28.02.2018	Instalacja służąca do wytwarzania polimerów, a w szczególności poliwęglanów, która pobiera energię cieplną niezbędną w celu tej produkcji z instalacji nieobjętej systemem unijnym, nie wchodzi w zakres EU ETS, ponieważ nie przyczynia się ona do powstawania bezpośrednich emisji CO ₂ .
C-572/16	Dyrektywa 2003/87/WE decyzja 2011/278/UE	INEOS Köln GmbH / Niemcy	Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym: Czy wyznaczenie operatorom terminu przez Niemcy na złożenie wniosków o przydział bezpłatnych uprawnień do emisji u właściwego organu krajowego jest zgodne z dyrektywą 2003/87/WE i decyzją 2011/278/UE? Czy po upływie terminu możliwe jest skorygowanie wniosków?	22.02.2018	Dyrektywa 2003/87/WE oraz decyzja 2011/278/UE nie stoją w sprzeczności z przepisami krajowymi określającymi obowiązkowy termin na złożenie wniosku o przydział bezpłatnych uprawnień, po którym wnioskodawca nie ma możliwości wprowadzenia zmian do wniosku.
Sprawa C-80/16	Dyrektywa 2003/87/WE, decyzja 2011/278/UE	ArcelorMittal Atlantique et Lorraine / Ministerstwo Środowiska, Zrównowazonego Rozwoju i Energii, Francja	Ważność metody ustalania wskaźnika emisyjności dla produktu w odniesieniu do ciekłego metalu	26.07.2017	Trybunał potwierdził ważność metodyki zastosowanej przez Komisję w celu ustalenia wskaźników emisyjności ciekłego metalu i rudy spiekanej (zob. również - 180/15 i C-506/14).
Sprawa C-5/16	Decyzja 2015/1814/UE	Polska / Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej	Polska zaskarżyła procedurę przyjęcia oraz treść decyzji 2015/1814/UE ustanawiającej rezerwę stabilności rynkowej i wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji, twierdząc, że stanowi ona	21.06.2018	Trybunał oddalił skargę.

			środek wpływający znacząco na wybór przez państwo członkowskie między różnymi źródłami energii i ogólną strukturę jego zaopatrzenia w energię, który powinien zostać przyjęty przez Radę jednomyślnie zgodnie z art. 192 ust. 2 akapit pierwszy TFUE.		
Sprawa C-58/17	decyzja 2011/278/UE	INEOS Köln GmbH / Niemcy	Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym: Czy definicja „podinstalacji wytwarzającej emisje procesowe” z art. 3 lit. h) decyzji 2011/278/UE wymaga, aby stan skupienia niezupełnie utlenionego węgla był gazowy, czy też obejmuje ona również niezupełnie utleniony węgiel w ciekłym stanie skupienia?	18.01.2018	Trybunał orzekł, że możliwe jest wyłączenie niezupełnie utlenionego węgla w ciekłym stanie skupienia z zakresu definicji emisji procesowych.

Dodatek 6

Tabela 1: Aktualna sytuacja wdrażania 4. etapu EU ETS

Środek	Cel	Rodzaj aktu ustawodawczego	Przewidywany termin przyjęcia
Wykaz sektorów i podsektorów uznawanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji na lata 2021–2030	Ustanowienie nowego wykazu sektorów i podsektorów uznawanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji w odniesieniu do 4. etapu EU ETS na podstawie kryteriów dotyczących ustalenia sektorów znacząco narażonych na ryzyko ucieczki emisji	Akt delegowany	Pierwszy kwartał 2019 r.
Przegląd przepisów dotyczących przydziału bezpłatnych uprawnień na lata 2021–2030	Dokonanie przeglądu decyzji Komisji 2011/278/UE w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień w całej Unii, tak aby dostosować ją do nowych ram prawnych określonych w odniesieniu do 4. etapu	Akt delegowany	Grudzień 2018 r.
Dostosowanie do przydziału bezpłatnych uprawnień ze względu na zmiany w produkcji	Określenie uzgodnień dotyczących zapewnienia operacyjności dostosowania poziomu przydziału bezpłatnych uprawnień do instalacji na podstawie zmieniających się poziomów produkcji, rosnących lub malejących średnio o ponad 15 % w ciągu dwóch lat	Akt wykonawczy	2019
Aktualizacja	Ustalenie zaktualizowanych wartości	Akt wykonawczy	2020

wartości wskaźnika dla przydziału bezpłatnych uprawnień na lata 2021–2025	odniesienia na lata 2021–2025 na podstawie danych przedłożonych przez państwa członkowskie za 2016 r. i 2017 r.		
Utworzenie funduszu innowacyjnego	Ustalenie zasad dotyczących funkcjonowania funduszu innowacyjnego, w tym procedury i kryteriów wyboru	Akt delegowany	2019
Utworzenie funduszu modernizacyjnego	Ustalenie zasad dotyczących funkcjonowania funduszu modernizacyjnego	Akt wykonawczy	2020
Przegląd rozporządzenia (UE) nr 389/2013 (rozporządzenia w sprawie rejestru)	Określenie wymogów dotyczących rejestru Unii w odniesieniu do 4. etapu w formie znormalizowanych elektronicznych baz danych zawierających wspólne elementy danych służące do nadzorowania wydania, posiadania, przekazania i anulowania uprawnień oraz zapewnieniu publicznego dostępu i poufności	Akt delegowany	Pierwszy kwartał 2019 r.
Zmiana rozporządzenia (UE) nr 1031/2010 (rozporządzenia w sprawie sprzedaży na aukcji)	Umożliwienie sprzedaży na aukcji pierwszych 50 mln uprawnień dla funduszu innowacyjnego wziętych z rezerwy stabilności rynkowej w 2020 r.	Akt delegowany	Październik 2018 r.
Przegląd rozporządzenia (UE) nr 1031/2010 (rozporządzenia w sprawie sprzedaży na aukcji)	Dokonanie przeglądu niektórych aspektów procesu sprzedaży na aukcji w celu wdrożenia wymogów dotyczących 4. etapu, w szczególności aby umożliwić sprzedaż na aukcji uprawnień dla funduszu innowacyjnego i funduszu modernizacyjnego, jak również aby odzwierciedlić klasyfikację uprawnień do emisji EU ETS jako instrumentów finansowych zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID2)	Akt delegowany	2019
Przegląd rozporządzenia nr 601/2012 w sprawie monitorowania i raportowania	Uproszczenie, udoskonalenie i objaśnienie przepisów dotyczących monitorowania i raportowania oraz zmniejszenie obciążenia administracyjnego na podstawie zdobytego na 3. etapie doświadczenia w zakresie wdrożenia	Akt wykonawczy	Czwarty kwartał 2018 r.
Przegląd rozporządzenia nr 600/2012 w sprawie weryfikacji i akredytacji	Uproszczenie, udoskonalenie i objaśnienie przepisów dotyczących akredytacji i weryfikacji oraz zmniejszenie obciążenia administracyjnego w taki stopniu, w jakim jest to możliwe na podstawie zdobytego na 3. etapie doświadczenia w zakresie wdrożenia	Akt wykonawczy	Czwarty kwartał 2018 r.
Wytyczne	Dokonanie przeglądu wytycznych	Komunikat	2020

Aktualna sytuacja			
Etap planowania			
Etap realizacji			
Zrealizowano			
w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS na lata 2021–2030	w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS w odniesieniu do 4. etapu, aby dostosować nowe przepisy dotyczące zwiększonej przejrzystości i sprawozdawczości wprowadzone zmienioną dyrektywą w sprawie EU ETS do programów rekompensat pośrednich kosztów emisji	Komisji	

Dodatek 7

Tabela 1: Wkład państw członkowskich w rezerwę stabilności rynkowej od stycznia do sierpnia 2019 r.

Państwo członkowskie / państwo EOG–EFTA	Wkład w rezerwę stabilności rynkowej⁷¹ (styczeń–sierpień 2019 r.)
Austria	3 956 898
Belgia	6 564 219
Bułgaria	5 528 107
Chorwacja	1 076 583
Cypr	621 854
Republika Czeska	10 270 545
Dania	3 560 260
Estonia	1 936 082
Finlandia	4 753 029
Francja	15 563 476
Niemcy	56 922 669
Grecja	8 455 757
Węgry	3 410 242
Islandia	110 959
Irlandia	2 660 749
Włochy	26 868 005
Łotwa	576 962
Liechtenstein	2 483
Litwa	1 194 802
Luksemburg	311 575

⁷¹ Komunikat Komisji C(2018) 2801 final z 15.5.2018, dostępny pod adresem [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516(01)&from=PL) opublikowany na mocy decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z 6.10.2015 („decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej”).

Malta	236 516
Niderlandy	9 526 964
Norwegia	2 209 564
Polska	26 186 345
Portugalia	4 318 892
Rumunia	9 960 187
Słowacja	3 168 128
Słowenia	1 051 738
Hiszpania	21 772 019
Szwecja	2 304 582
Zjednoczone Królestwo	29 651 746
Ogółem	264 731 936